

Schicht-szappan

Mindenütt kapható! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Olcso cseh ágytól!
3 kiló: új foszfát 9.60 K, jobb 12 K, fehér pehelypala foszfát 18 K, 24 K, hóleber pehelypala foszfát 30 K, 36 K Szállítás portmentes, utánvét. A kiserítés és visszavétel portmentesítés ellenében megengedjük. 10818
Benedikt Sachsel, Lobes 279, Post Pilsen, Böhmen.

Testesség, Kövértestűség.

Hogy nyúlánká legyünk a nélkül, hogy az egészségünknek ártson, használjuk a **Pilules Apollo-t**, mely tengeri növények alapján van előállítva és párisi orvosok által jóváhagyva.

E könnyen betartható gyógyszer elhajtja a túlságos embonpoint csaltataniul és biztosítja rövid idő alatt a kövértestűség gyógyulását mind a két nemnél.

Ez a titka minden elegáns hölgynek, ki nyúlánk és fiatalok alakját megakarja őrizni. Egy üvege ára utasítással együtt K 6.45 bérmentve, utánvéttel K 6.75.

J. Ratié, Pharmaciaen, 5, Passage Verdeau, Paris (9e).

Raktár Berlinben: **B. Hadra, gyógyszerész, Spandauerstrasse 77.**

Ausztria-Magyarországban: **Török József gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12.** 10620

Hölgykörökben beszélnek 10635

hogy az arcbőr gondozása használt, összes cikkek közül kétségtelenül első helyen a törv. véletl. Helin áll. 1 doboz 1 K 20 f. Kaph. gyógy., drog., illat. Főraktár: Budapecsten: Török J. gyógyszer., Király-u. Bécsben: C. Brady gyógyszer., Fleischmarkt.

30 napi megtekintésre,

árjegyzékem feltételei szerint, tehát kockázat nélkül küldöm utánvétellel a „Néparat harmonikát“ 663. sz., hogy mindenki annak fölmulhatatlanságáról meggyőződést szerezhessen. Ezen harmonikának nemesek a billentyűi, de a mely hangok és légszelepek részére is szavatolt előretört pergetőllai vannak, továbbá 10 billentyű, 2 register, dupla hangolás, 48 hang, 3 sor trombita, mahagoni színben fényezve, fekete lécezett, színes szélékkel, nikkelveret, duplafóval, fűnsarokvédővel. Nagysága 31 x 15 cm. Darabja 4 ft. **Ónképzőiskola minden harmonikához ingyen.** Olcsóbb és kisebb harmonikák a harmonika-játékos megtanulásra, főleg gyermekek részére, 1 ft 80, 2 — 2.20, 2.40, finomabb harmonikák 4 ft 50, 5 — 6 — 7 — 8 — árjegyzékemből választhatók. **Harmonikámra nincsenek vámköltségek, mert minden darab csehországi készítmény.** Kérem azt figyelembe venni. **Nincsen kockázat! Beeserülés megengedve vagy a pénz vissza.** Szükség esetén utasítással az oroszországi hangszervivittel osz. által.

Konrád János Brux 1140. sz. (Csehország).
Nagy és gazdagon illusztrált árjegyzék 1000-nál több ábrával kívánatra ingyen és bérmentve. 10869

PURGO

TÉLI FÜRDŐKURA A SZT.-LUKÁCSFÜRDŐBEN.

Természetes forró-melej kén-szulfid források. Iszapfürdők, iszapborogatások, mindennemű thermális fürdők, hidroterapia, massage. Olcsó és gondos ellátás. Caut, közvény, ideg-bőrlajok és a téli fürdőkúra felől kimerítő prospektust küldi ingyen a 10875
Szt.-Lukácsfürdői Igazgatóság Budapest-Buda.

Serravallo

CHINA-BOR VASSAL

erősítősser gyengékedők, vérszegények és lábadozók számára. Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer. 10852

Küldés fr. Több mint 38000 orvosi vélemény.

J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.
Vásárolható a gyógyszerárakban feltételes üvegekben 4 K 2.60, egész literes üvegekben 4 K 4.80.

Kocsi-gyártás. 10890

Budapesti kovács- és kocsigyártóipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsernok-Szövetkezet,

Budapest, VII., Kerepesi-út 72.

Ajánl mindennemű hintókocsit.

Mindenütt, minden gyógytárban kapható.

A hátsó és az uton nélkülözhetetlen szernek van elismervé

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Legjobb hatású rossz emésztésnél és a vele együtt fellépő betegségeknél, mint felhőfűzés, gyomorégés, székrekedés, savképződés, túlteltség érzete, gyomorgörcs, étvágytalanság, katarrhis, gyuladás, gyengeségi állapot, felfúvadás stb., stb. Működik mint göcs- és fájdalomcsillapító, köhögést szüntető, nyálkaoldó és tisztító szer.

Postán legkevesebb széküldés 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 K költségmentesen, 60 kis vagy 30 nagy üveg 15 K költségmentesen netto.

Kicsinybeni eladásnál a raktárakban 1 kis üveg ára 30 fillér, 1 ketős üveg 60 fillér.

Ügyeljünk az egyedüli törvényileg bejegyzett zöld apáca védjegyre: „Ich dien.“ Egyedül ez valód.

Ezen védjegy utánzása, valamint más törvényileg nem engedélyezett, így forgalomba nem hozható balzsamgyártmányok viszonteladása törvényileg tilva van. 10547

Egyedüli valódi BALZSAM «Védangyal» gyógytárból THIERRY A. Pregrada-ban, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Thierry A. Centifolia-kenőcse

fájdalomcsillapító, puhító, oldó, kúró, gyógyító stb. Legjobb postai széküldés legyely 3 K 60 fillér. Kicsinybeni eladásnál a raktárakban 4 K 20 fillér tégelyenként. Főraktár Budapest: Török J., dr. Egger L. I. gyógyszerész-tára; Lugoson Vértés. Közvetlen rendelések czimzandók: «Schutzengel Apotheke» des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az összegyűjtött elzetes beküldése esetén a szállítás egy nappal előbb történik, mint utánvétellel és az utánvételt pótlás megtagartható, így ajánlatosabb az összegyűjtöttesen utalványozni és a megrendelést a szelvényen eszközölni és a pontos czimet megadni.

Kárpáti mell-szörp.

Ezen szörp a Magas-Tátrán található gyógyfűvekből és gyökerekből készült és nem tartalmaz semminemű és egészségre káros hatású alkotórészt, úgy hogy felnőttek és gyermekek egyaránt használhatják. — Ezen készítmény enyhítő és oldó hatásánál és jó ízénél fogva előnyben részesül. Nagy üveg 1.60 kor., kis üveg 1. — korona. 10819

Kárpáti mellpasztillák egy doboz ára 50 fillér.

Kárpáti mell-tea nagy doboz 80 fillér, kis doboz 40 fillér.

Kapható a készítőnél:

Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán, továbbá a főraktárban: **Török József gyógyszerésznél, VI., Király-utca 12. sz., és Andrássy-út 26. sz.**

MATTONI-FÉLE GIESSHUBLER

TERMÉSZETES SAVANYÚ-KÚT

SZÉPSÉG KIRÁLYNŐJE VAGYOK

mióta az általánosan közkevélt NORMA-éremet használom, mely vegyírt, zsír- és higanymentes, az arcbőrrre teljesen ártalmatlan, gyorshatású. néhány nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, mitesszert, ránczokat, az arczak friss ide színt kölcsönöz. Norma-krém 1 tégely 2 K, bérmentes küldéssel 2 K 70 fill. 3 tégely 5 K 40 fill.

Norma-puder, mely három színben kapható, dobozoként 2 korona.

Norma-arczmosóvíz 1 K 60 fillér.

Norma-szappan 80 fillér.

VÁROSI GYÓGYSZERTÁR a «Fekete sas»-hoz, Temesvár, Szent-György-tér 1/B.
Főraktár: Török József gyógyszerész Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-út 10688

RETHY BELA GYÓGYSZERÉSZ

PEMETEFÜZÜKORKA

BÉKÉSCSABÁN

ÁRA 60 fillér.

VASÁRNAPI UJSÁG

5. SZ. 1905. (52. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ: NAGY MIKLÓS. FŐMUNKATÁRS: MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, JANUÁR 29.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkörüliával) együtt: egész évre 24 korona, fél évre 12 * Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG: egész évre 16 korona, fél évre 8 * A POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkörüliával) egész évre 10 korona, fél évre 5 * Külföldi előfizetésekre a postaiag meghatározott vitélődi is eszolandó.

GRÓF SZAPÁRY GYULA. 1832—1905.

Gróf Szapáry Gyulában, ki január 20-ikán Abbáziában hosszabb betegség után elhunyt, az 1867 után következett alkotmányos korszak egyik legtevékenyebb, kiváló alakja távozott az élők sorából. Bár nem tartozott azok közé az államférfiak közé, kiknek pályájához nagy alkotások emléke fűződik: életpályája nem egy maradó nyomot hagy a magyar közélet évlapjain. Gróf Szapáry Gyula is, mint anyyi jelesünk, a megyében kezdte közpályáját. Az 1861-iki rövid alkotmányos időszakban Heves megye alispánjává választották, 1867-ben a kiegyezés után ugyanazon megye főispánjává nevezték ki. De nem soká maradt e hivatalban. 1869-ben a belügyminiszteriumban miniszteri tanácsos, 1870-ben pedig közlekedésügyi államtitkár lett.

A Szlavý-miniszteriumban, mikor Szlavý a pénzügyi tárczát kényszerült átvenni, belügyminiszter lett, s e tárczát egész a fuzióig megtartotta. Az 1875 tavaszán megalkult miniszteriumban azonban Tisza Kálmán magának tartotta meg a belügyi tárczát és gróf Szapáry egyidőre visszavonult. De nem csatlakozott az ellenzékhez, sem az elégedetlenek táborába nem ment. Gróf Andrássy Gyulával való rokonságának s a legmagasabb körökben való összeköttetéseknek következménye lett, hogy mikor Száll Kálmán a pénzügyi rendezésre irányult terveit halomra döntő boszniai okkupáció miatt a pénzügyminiszterségről leköszönt, 1878 december elején gróf Szapáry Gyulát hívta meg a király e fontos állásra.

szóban annak a szerencsés körülménynek köszönhető, hogy ez időben egész Európában a nagy pénzösség folytán a pénzpiac helyzete rendkívül kedvező volt. Gróf Szapárynak nem sikerült ugyan helyreállítani az államháztartás egyensúlyát, de sikerült megszilárdítania az állam hitelét. A Száll által megkezdett hat százalékos aranyjárdék kibocsátását becsüztette s a hiányokat több éven át öt százalékos papírajárdékkal fedezte, azután pedig még mielőtt a hat százalékos járadék a parírfolyamot elérte volna, hozzáfogott e járadék négy százalékos aranyjárdékká való konverzáálásának megkezdéséhez. E művelet befejezése egy 1882-ben Párisban kitört nagy tözsdévaltság — az u. n. Bontoux-valság — miatt késedelmet szenvedett, ugyan, de végre mégis sikerült. Az uralkodó a legmagasabb rendjelenek, az aranygyapjas rendnek adományozása által adott kifejezést gróf Szapáry Gyula iránt való elismerésének.

A mi az állami egyensúly helyreállítására irányult cselekvést illeti: gróf Szapáry pénzügyminiszterségének utolsó szaka némi visszaesést mutat fel. Az egyre növekvő katonai terhek, az egyes miniszteriumoknál lábrakapott túlköltségek és a valuta rendezetlen állapotából eredt aranyvágó ingadozásai okozták e visszaesést, mely miatt gróf Szapáry 1887 február 4-ikén megvált tárczájától, melyet maga Tisza Kálmán vett át, kinek Wekerle államtitkárja közreműködésével pár év alatt csakugyan sikerült megszüntetni a defizitot.

Gróf Szapáry Gyula a pénzügyminiszterségtől való megváltása után is megmaradt a szabadlúmpárt tagjának. És két év múlva felajánlotta neki Tisza Kálmán a földmívelési tárczát. Mint maga is kitűnő gazda s az országos gazdasági egyesületnek sok éven át elnöke, gróf Szapáry e tárczát is szakavatottan kezelte, midőn pedig a következő 1890-iki év márczius 15-én Tisza Kálmán megvált a miniszterelnökségtől, ő Felsége mint a kabinetnek politikai mult és tapasztalat tekintetében legkiválóbb tagját, gróf Szapáry Gyulát bizta meg az új miniszterium alakításával.

A Szapáry-miniszterium fényes tehetségeket egyesített magában: ott volt Szilágyi, Baross, Wekerle, gróf Csáky. A belügyi tárczát maga Szapáry tartotta meg s programjához híven előterjesztette a megai kormányzat államosításáról szóló terjedelmes javaslatát. De ez ellen kitört az első nagy obstrukció s ez lehetetlenné tette a javaslat letárgyalását. Csupán a két első szakaszt lehetett törvénybe iktatni, mely kimondotta az államosítás elvét. Ennek oka, hogy a Szapáry-miniszteriumnak nem sikerült nagyobb eredményeket elérni, az obstrukción kívül az is volt, hogy a nagy tehetségeket magában foglaló kabinetben hiányzott a belső öszhang és egység. Mikor azután 1892-ben napi-

GRÓF SZAPÁRY GYULA. Koller utódai fényképe.

rendre került az egyházi politikai kérdés, a miniszterium egyetértése még jobban megbomlott. Gróf Szapáry Gyula, bár mérsékelt szabadelvű politikus volt, nem volt hajlandó elmenni odáig, a meddig az akkor már hatalmasan megnyilatkozó közvélemény elment: a kötelező polgári házasság behozataláig.

Gróf Szapáry államférfi pályája a miniszterelnökségtől való visszalépésével jóformán véget ért. A szabadelvű pártból 1894-ben kilépett, de mikor az egyházi politikai küzdelmek hullámai elsimultak, ismét visszatért a pártba, politikai szereplése azonban a főrendiháza és a delegációra szorított, mely utóbbi testületnek két ízben volt elnöke. A király egyik legmagasabb zászlósról méltóságra, tárnokmesterré nevezte ki. Jelentékeny multra visszatekintve s elhalmozva kitüntetésekkel, polgártársaitól tisztelve, mint a legutóbbi időkig testben-léleken ép erős férfi lépte át az aggkor küszöbét. Megemlítjük még, hogy tavaly az ország első pénzintézete, a Magyar Általános Hitelbank elnökévé választotta, de beteges állapota miatt állásában már nem működhetett. Élete 73-ik évében hunyt el. Emléke tisztelőben marad a haza e derék fiának, ki nagy és nehéz állásokban megtette kötelességét.

RÓZSÁK.

Az apám rózsát hozott az anyámnak, Harmat rezeg a rózsaleveleken.
Az anyám mosolyog, és szép szemében Fölsugárzik a régi szerelem.
Visszaálmodják egy percze a multat;
Oh, szent szívüknek az emlékezet...
Fiatalok még... hisznek és szeretnek,
Bár a hajuk rég meg fehéredett.

Elnézem őket titkon, szomorú.
Az életem örömtelen, sivár,
Nincs emlékem, mely boldog, tiszta volna...
Kéteskedem... nem tudok h'ni már.
Vége a dalnak és a szerelemnek,
Szívemben összetépte a remény...
Fehér haju, két jó öreg szülém,
Ti vagytok a poéták és nem én!

Farkas Imre.

BÁLBAN.

Szólott a lány: «El kellett ide jönni.
Érti? Kell...! Könyörgött az anyám!
És most mulatok én is, mint a többi
Ezen a színes báli éjszakán.
Míg köny szememben fojtott könyre támadt,
Föladták rám fehér selyem ruhámat,
És vig mosolygás ül az ajkamon —
Pedig az üdvösségem gyászolom.

Szerettem... elhagytak. Az egész ennyi...
Hogy ne nézzenek szánakozva rám,
Most táncolni kell, kacagni, nevetni —
Látja, amott hogy remeg az anyám?
Fél szegény; hátha valahogy megtudják
Hogy az egész csak színjáték, hazugság,
Hogy rosszul játszom el a szerepem,
Mert azt az embert most is szeretem...

A zene hangosan szól. Tánczra kérték.
Vidáman indult táncolni szegény.
De láttam halvány ajka remegését,
Láttam a könyvet szeme szögletén.
Kezéből földre hullt egy sárga rózsza —
Utána nyúltam búsan, elfogódva.
— Oh, mily egyforma a tragédiátok
Összetört szívűk, eldobott virágok.

Farkas Imre.

VERSENGÉS.

A nap dicsekszik: nélkülem nincs élet.
A hold: eloszlatom a sötétséget.
Villám: ki versenyez velem erőben?
Északfény: lángom költészet merőben.

Csillag: sugaram mennyei titok.
A lámpa: én munkára buzditok.
A mécs: örökölöm az eszményeket.
Jánosbogar: a fényem szerelem.
A tűz: mellettem megelégedés.
A köny: enyhíték, hol öröm kevés.
Az anyaszív: hallgatva megjelen —
S a versengés elnémul hirtelen.

Szabolcs Gyula.

KOZSIBROVSZKY ÜZLETET KÖT.

Elbeszélés. (Folytatás.)

Irtó Mikszáth Kálmán.

A Nepomuki-hídnál letért Kozsibrovsky az országútról és intett a kocsisnak, a ki átesapott a dülőtra a penegi réteknél s nyomában ment mindenütt a lovasnak; a kenderázatóknál balra fordulva, egyenest az erdőnek.

— Ez már az én erdőm, — jelenté Kozsibrovsky, a báró mellé lovagolva.

— És hol van a kastély?

— Az erdőn túl.

— Hát a szántóföldek?

— Azok a kastélyon túl. De látni fogjuk egy részüket odamentem.

— Talán néznék meg előbb a kastélyt?

— A hogy tetszik. Én azonban az erdőt ajánlom.

— Helyes. Mi az a fehér ott a szélén?

— Az egy kis sátor, némi frissítőket rendeltem oda, mert az ebéd később lesz.

— No az nem fog ártani, ugy-e Ninette?

— Valamit falatozunk, aztán bejárjuk az erdőt, hoztam az urak számára két puskát is.

— Igaz, igaz, hiszen ön nem vadászik.

Gyönyörű tavaszi idő volt, a tiszta fehér égen egy folt, egy felhő sem látszott, a nap nem sütött, nem tűzött izzó sugarakkal, majdnem közömbösen lógott le fölülről, mint a hogy a tojás sárgája úszik a saját fehérjében. A fűvekben ezer élőlény nyüzsgött, mozogott, az erdőből előtörő pataokban fűre pisztrángok eviczkéltek és ficzánkoltak. Egy parasztfüű egy egész kosárral fogott, épen szembe jött velök.

— Nini pisztrángok! Hohó pisztrángok! — kiáltott fel a báró kellemesen meglepetve, mert nagyon szerette a pisztrángokat, — kié ez a patak?

— Ez is az enyém, — felelte Kozsibrovsky.

A báró gyöngéden meglökte újjáival Ninettet, a kinek tekintete elbolyongott az erdő csodálatos színein, a kékes-zöld borókáktól kezdve az aranylevelű fenyőig.

— Hallod Ninette, — szólt el magát, — a patak is a mienk.

Kozsibrovsky vidáman mosolygott befelé, gondolván magában, hogy a pisztrángos parasztfüű szerepeltetése jól sikerült s ezzel előre lovagolt a sátorhoz.

Ott szép két paraszteleány sódart, meleg theát, hideg tojást, vaját, némi süteményt és pezsgőt szolgált fel a vendégeknek, a kik leszálltak, s láthatólag jó benyomást gyakorolt rájuk a jó reggeli, itt a vadak közt.

— Sapperlot! Hisz ez fejedelmi dolog!

Kozsibrovsky meghajította magát.

— Szegények vagyunk, uram, de jól élünk.

A sátor mellett hatalmas rőzsetűz égett s egy urasági huszár szalonnál sütött a nyáron s tűznél, annak serczerő zsírját kenyérré csöpöggette; a szalonna mind pirosabb lett, a kenyér mind feketébb, kormosabb.

— Hát ez mi? — kíváncsiskodék Ninette halakán. — Mit süt ez az íz, ez a generális úr? (Legalább generálisnak kellett képzelnie az ezüst sújtásokkal kiteremtettézt huszár.)

— Ez a magyarok legkedvesebb nemzeti étel. Nem akarja megkóstolni?

Wraditzné ránézett azzal a csiklandozó tekintettel, mely a legmélyebb vizeket is megzavarja,

— Maga a halálatom akarja, Kozsibrovsky.

— Maga gyáva! — incselkedett vele a gróf, a ki eközben falatozni kezdett a szalonából s apró kockákban nyelte le a kése hegyéről.

— Hogy nem merem? Igazán azt hiszi, hogy nem merem?

— Én azt.

— Hát akarja? — mondá fürkésző tekintettel, a themához nem illő mélabús, rejtélyes hangon.

— Persze hogy akarom.

— De mi haszna van belőle?

— Azt már igazán nem tudnám megmondani.

— No hát adja ide, — kiáltott fel s kedves kacajja megcsendült az erdőben.

Behúnyta a szeméit és közelebb lépett Kozsibrovskyhoz, miközben a száját kitévte, felső testének kedveskedő himbálásával, mint a kis gyerekek szokták, mikor valami jó bácsi a kinyújtott nyelvükre rá tesz egy kis czukorkát.

Kozsibrovskyt valami olthatatlan vágy fogta el, hogy inkább egy csókot raboljon ezekről a kívánatos ajkáról, miattal a szemek be vannak hunyva, de báró Knopp véletlenül épen oda nézett s így mégis csak a szalonát nyelte le a szép asszonyt.

— Hiszen nem is olyan rossz, — kiáltott fel, mikor már túl volt rajta.

— Mindent meg lehet szokni, — szólt közbe nagy bölesen Knopp báró. — Vegyük csak a szegény párisiakat, a kik a patkányt ették az utolsó hadjárat alkalmával.

— Brr! — szörnyűkődött Ninette. — Mily utálatos állat!

— Vagy a vadakat, a kik a férjedet megették, — folytatta a báró.

— Jaj, bácsi, ne emlegessen ilyeneket.

Ezalatt Kozsibrovsky hazaküldte a kocsi, megrendelvé, hogy még egy másik kocsival térjen vissza; az erdőnek a nyugati részénél állván meg, a previstyei tónál.

— Most pedig vegyék a puskákat uraim és nézzük meg az erdőt.

— Hova küldte ön a kocsi? Csak nem akarja, hogy gyalog maradjunk itt a vadonban? — aggodalmaskodék az asszonyka.

— Ellenkezöleg, azért küldtem el ezt az egyet, hogy kettő legyen belőle az erdő másik oldalán.

Knopp és Hanek puskát fogtak és megindultak a hatalmas ősfák között, melyeknek mindenike külön-külön érdekelni látszott a bárót, de kivált a fursán nőtt példányoknál állott meg nagy kedvteliséssel.

— Hány éves lehet ez? Terringettét, de remek fufurkó! Kár, hogy nem hoztad el a fényképező-készüléket, Ninette!

Hátul Kozsibrovsky ment Wraditznéval s segített neki erdei virágokat szedni; a körörcsinek nyitak az erdőben és a kékes tűző gyönyörű flammirólák.

Alig indultak el, alig léptek egyet-kettőt, Wraditzné fölsikoltott.

Mindenki oda nézett. A báró ijedten eresztette le a puskáját.

— Mi bajod?

— Valami megcsipett. Jaj!

— Szent Isten talán valami kigyó? Nincsenek itt viperák?

— Nincs, nincs. — Sietett Kozsibrovsky megfelelni s felturta cipője sarkával a harasztot, mire elővillant egy hatalmas szarvas agancs.

— Ehol van ni! Ó nagysága rálépett az

agancsra s a finom topánkáján át megszurta az agancs.

— Teringette! — Lelkesedettabáró, fölemelvén az agancsot. — Ez már valami. Nézzé csak Hanek barátom. Ez egy igazán nagy szarvas uraságtól levetett toilette darab. Ezt magunkkal viszsük!

— Nem érdemes azt kézben czipelni — szólt Kozsibrovsky fitymálolag. — Van itt annyi, mint a rög. Majd találunk később is eleget. Figyelmeztetem az urakat, vigyázzanak, hogy hova lépnek.

(Folytatása következik.)

A 'KUBINSZKI' ÉS 'PECOVICS' VILÁG TOLNA VÁRMEGYÉBEN.

Irtó Boznár István. (Folytatás.)

De ekkorára megint összeszedték magukat a pecovicsek. November 18-án, a Magyar Kossa Sámuel által vezetett közgyűlésen Perczel István hosszabb beszédben mentette saját s követására eljárását. «Mivel — úgymond — magát vétkesnek nem érzi, kegyelemért esedezni nem fog.»

Ekkor a kubinszkiak közül szólásra jelentkezett Gindly Rudolfnak valahogy az szaladt ki a száján, hogy a visszahívott követek kezdetben is csak erőltetve jutottak a követi pályára. S erre lett hadd-el-hadd! A pecovicsek felugráltak, óriási zaj, kiabálás támadt, actiót követeltek, a tisztviselőket, jegyzőket kiszorították helyeikről s a rend többé helyre nem állt. Magyar Kossát megrohanták s ráerőszakolták, hogy választmányt nevezzen ki, a mely előtt szavazattal döntsék el, hogy az október 14-én megválasztott új követek visszahívassanak-e, vagy sem? A szavazást a mellékteremben meg is kezdték azonnal, a míg a kubinszki-párt bent azt vitatta, hogy az elnöknek választmányt csak ajánlani van joga és nem kiküldeni. Példátlan az is, hogy ilyen fontos ügyben ilyen váratlanul döntenek. A míg így beszéltek, ezalatt a pecovicsek párt szépen leszavazott. A szavazás eredményét azonban a pokoli zajban kihirdetni már nem lehetett, az alispán csak egy szelét papirosra írta fel, hogy 128 vétummal az új követek (Bezerédj és Perczel Miklós) nemcsak visszahívták, de helyettük a régiek újra felkültettek.

Másnap aztán folytatni akarták a gyűlést, de az elnök alispán, Magyar Kossa Sámuel azt üzenté be, hogy a tegnapi hosszas ülesben megbetegedett; különben oly híreket is hallott, hogy egyses élete ellen törnek, tegyenek tehát, a mit akarnak!

A közgyűlés erre a «fontos állapotok elinté-

zése a gyűlés folytatását szükségessé tevén», Döry Sándort, a legidősebb fősztalabíró-t ültette az elnöki székre.

Keretették aztán Sztankovics Imre főjegyzőt s Augusz Antal th. főjegyzőt is, de azok is azt üzenték, hogy a tegnapi méltatlankodások és egészségiokok miatt meg nem jelenhetnek. Hegyesy János második aljegyző pedig keréken kijelenté, hogy ő gyengének érzi magát a jegyzőkönyv vezetésére. Jeszenszky Károly kir. kamarás vezetésével tehát egész bizottságot küldtek ki a «gyenge penná» jegyző támogatására.

Legelőször is törlik a jegyzőkönyvből azt a pontot, mely a tegnapi erőszakodásról szólt. A jegyzők önként hagyták el helyeiket.

Bezerédj és Perczel Miklós visszahívását újból kihirdették. Döry Gábort és Perczel Istvánt, a július 8-iki megbízás alapján követekül ismét felküldik. Tibayt beültették Perczel Mór helyett fősztalabírónak, Szép Lászlót meg esküdtek. A főispánnak természetesen bizalmat szavaztak. Kornis László esküdt, kiről így szólt a nóta:

«Svastics, Kornis, Festetics, Három piszkos pecovicsek,»

egyenesen azt indítványozta, hogy a királyi biztos ellen tett panaszt visszavonják. Ó Felsőségének atyai gondoskodásáért külön is köszönetet mondottak, hogy «a helytelenül bepanaszolt királyi biztos eljárása által a megbomlott rendet és felzavart közbiztonságot ismét helyre állítani kegyeskedett.» Végül utasította a gyűlés az alispánt, illetve az ügyek vezetésére Jeszenszky Miklós elnöklésével kiküldött választmányt, hogy 1840 márczius 2-ikéig a főispán tudta és rendelése nélkül gyűlést semmi szín alatt ne tartsanak. A követeknek pedig az újabb megbízó levél «a nemes megye hiteles pecéje alatt kiadtni rendeltetett.»

Csakhogy hol a hiteles pecés?

Jeszenszky Miklós kamarás elnöklésével bizottság küldetett ki, hogy az alispántól megszerezze. De hol járt akkor már Magyar Kossa

* Ujfalussy Imre ügyvéd közlése.

II. MIKLÓS CZÁR ÉS ALEXANDRA FEODOROVNA CZÁRNÉ LEÁNYKÁIKKAL.

Sámuel, az alispán! Valahol ott volt a birtokán s a pecsétet úgy elvitte magával, hogy valami négy hónapig vele aludt és ki nem adta a zsebéből.

Állásába került ugyan ez később a nyakas alispánnak, de a két pecovicsek követ köznevettség tárgya lett az országban. Hasztalan küldték fel pecsét nélkül a visszahívó levelet, Bezerédj és Perczel Miklós felbontatlanul küldték vissza. A személyes sem fogadta el a Döry Sándor által felküldött revokációt, «mert a hiteles expediciót nem látja.»

Általában a kubinszkiak ügye ekkor már az egész országot megmozgatta. Pozsonyban a követek Deákkal és Klauzállal élükön naponta tárgyalták a történeteket. A kormányra nagyon kellemetlen volt, hogy az Esterházy Károly főispán által kortes-célokra adott 24 ezer forint ügye kipattant. Nyíltan rosztáltak a kormánypartiak eljárását odafent, Bécsben is, s alighanem volt ebben ösztönés is, mert Nemesküri Kis Pálné a Vay és Esterházy által informált Gerovay status consiliariusnak más világításban is teljes ösztönéssel elpanaszolta a kubinszkiakat ért méltatlanságokat. Scéchenyi is helyeselte a főispánnak és Vaynak írott leveleket. Így a visszahívott követek zavartalanul folytatták követi működésüket. Bezerédj-t a gyűlésbe beletektor mindig zajos ovációval fogadták, sőt mintha semmi történet volna, épen a kormánypart támogatásával beválasztották az újonczok iránt a királyi biztossal érkező választmányba. A betegeskedő nádor is nagyon érdeklődött a tolnai dolgok iránt, Bezerédjvel többször informáltatta magát s jót mosolygott azon, hogy előbb egyik, azután a másik párt is küldött követet. Perczel Sándort, ki pörbefogott fia: Möriz, Miklós és Sándor érdekében járt nála, nagyon kegyesen fogadta, «dezuaválta a kormány nevében fonák hitegetéssel tett intézkedéseket s forma és törvényesség nélküli cselekedetnek bélyegzte a legutóbbi gyűlésen történeteket». Bécsből is részrehajlatlanságot ígértek, példát kívánván adni a kormány nevében torlókkal szemben.*

Így Bezerédj és Perczel egészen az 1840. év márczius elejéig fent maradtak a diétán. Pedig idehaza javában fújtak a pecovicsek:

* Ezek a részletek Bezerédj Istvánnak Csapó Dénielhez és Sztankovics Imréhez írott leveleiből valók.

A MIKLÓS-TEREM A TÉLI PALOTÁBAN, UDVARI EBÉD ALKALMÁVAL.

A TÉLI PALOTA.

«Beállt már a hideg ősz,
Bezerédj krumplicsosz!»

1840 február havában Vay Ábrahám grófot ismét leküldték Tolnába. A király verebi Végh Ignác kir. tanácsos, a hétszemélyes tábla asz-

DIADALKAPU A TÉLI PALOTA ELŐTT.

szesszorának elnöklésével egyttal bíróságot is delegált, a mely a vizsgálatot befejezte s ítéletet mondjon.

Vay érkezésének a híre nagy mozgolódást keltett a vármegyében.

A kubinszkiakat különösen feltűzte az, hogy a kir. biztos csupa pecsovicokkal vétette magát pörül. Híre járt, hogy az előző gyűlés törvényesítését, a főispán megkövetését, s a kubinszki-párti követek visszahívását erőszakkal is kereszttől akarja vinni.

A pecsovicok a gyűlés előtt nagy lakomát csaptak Szekszárdon s nemcsak párhiveiket, de a kubinszkiak közül is nagyon sokat meghívtak. S ráadásul a szekszárdi pecsovicok még azt is elhíresztelték, hogy a kormánybiztos még meg is dicserlte, lelkesítette s buzdította őket a biztos győzelemre.

Perczel Mór tehát végső erőfeszítést tett, hogy emereit a gyűlésre behozza.

Vay azonban ez alkalommal, úgy látszik, felsőbb utasításra már nagyon is keztyűs kézzel nyúlt az ügyek rendezéséhez, úgy, hogy a szavait nem nagyon válogató Perczel Mór, kezzeim közt levő levelében ezeket írja Fördös Istvánhoz:

«Csapó és több mieinknek, kik Vaynál voltak, ez nyilvánítá: hogy ő semmi erőszakot nem teend és a gyűlés törvényessége iránti kérdést voksra bocsátja, igen nyájas és kéréző volt; fél és tart s ígér mindent. Az actióra néve a felség nevében amnesztiát ígér, nekem, noha még nála sem voltam, még az actiók publicatiójának felfüggesztését és hivatalomba való visszahelyezésemet is ajánlta két tanum előtt. Azért is pajtás, most utoljára erőltessük meg magunkat, csak minden embert lelkesíts, biztass — Isten segítségével az igazság győzend.»

A gyűlés elég sima lefolyású volt.

Legelőször a királyi leiratot olvasták fel:

Perczel Mór volt a fő bűnös, felségsértéssel volt vádolva, mint visszaeső. Kadét korában az 1830-iki lengyel forradalommal való rokonszenvezésért s a kifejtett igaztásért már majd-

A BÖRZE.

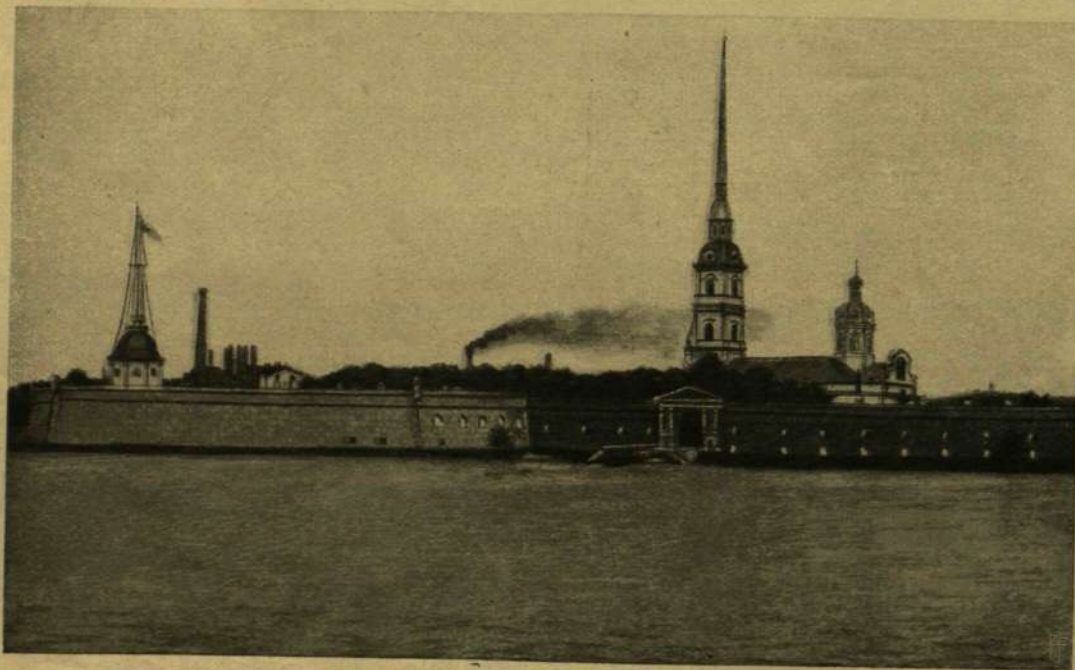
nem fejével lakott. Családja s hatalmas pártfogói csak nagy nehezen tudták megmenteni.

A királyi leirat a Keserű István megöletésében résztvevőkre: Dóme Daniélre, Kiss Sándorra, Kolozsváry Benjámin és Pál testvérekre különösen szigorú büntetést kíván szabni.

A szekszárdi kihágási ügyben vádolva voltak:

múltban egy lesújtó czári ukáz a hangos szóva-követelt szabadság elnyerésének minden remél nyét elosztotta, a nagy és titokzatos erők felbukkannak, a szolgaságra kár oztatott orosz faj százados áldozásából felocsudik és követeli emberi jogait.

Nagyot dobbanhatott Miklós czár szíve, mikor

A PÉTER-PÁL ERŐD.

SZENTPÉTERVÁRI KÉPEK.

Perczel Sándor és Miklós, Kun Pál nyug. pap, Fekete Ferencz, gróf Zichy László konvencziós hajduja, — Csütönyi András, Kopasz János, Furagó István, Balogh György, Kalnár István, Plank József, Vadász Némethi József szekszárdi lakosok. Tóth Imre, Dallos József, Karsay Mihály.

A hógyészi zavargások és házi börtönök megrohanásáért: Feltinger Mihály, ifjú Herczel József, Ermin Antal, Pech János bíró, Steller Péter, Pech Jakab, Fischer József, Pech Antal és József.

Fördös István szolgabíró (később alispán) azért keveredett bajba, mert, «mint szemtanu Keserű István megöletésének meggátolására lényegesebb intézkedést nem tett»; Benjovszky Sándor, Egerer János esküdtek pedig «mert példájokkal merészebb zavargásokra adtak alkalmat.»

Radnics Pál ügyvéd ellen, a miért a esődületet magasztalta s a zavargók vezetőjéül szegődött, szintén szigorú vizsgálatot rendeltek el.

Végül a leirat erősen rosálja a hógyészi káplán «megmondatlanságát», a miért a templom-kuleset kiadta s a három harangozót: Fetzter Ferenczet, Kál Györgyöt, Mayer Pált az elnök útján való szigorú megdorgálás után szabadon bocsátani rendeli, úgy szintén a többi bezártakat is, ha kellő biztosítékot tesznek le.

(Vége következik.)

A CZÁR ÁGYÚI.

Az évszázadok óta sinlődő orosz faj — mint a jelek mutatják — hatalmas belső rázkódások és külső megpróbáltatások után végre teljes tudatára ébredt elnyomatásának. A melankholikus orosz lélek mélységeiben sokáig forrtak ezek az eszmék s most végre, midőn a közel-

a vizkereszt ragyogó ünnepén, a feje fölött vész-tójsón sivitó ágyugolyóktól kellett megtudnia, hogy 136 milliónyi népe nem az a térden eszűszo, szó nélkül engedelmesskedő alattvaló többé, a ki egykor volt.

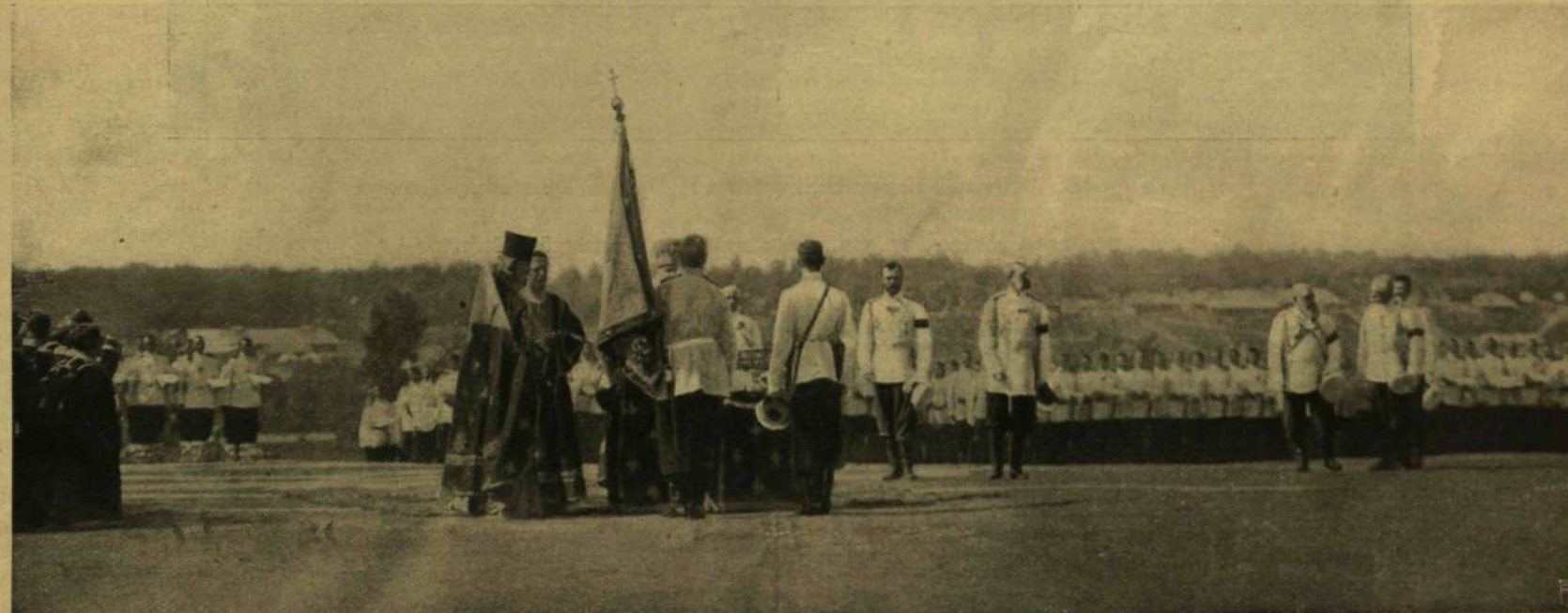
Az élesre töltött ágyú, mely hatalmas dördüléseivel megreszkettette Szent-Pétervár kódos levegőjét s bezúta a czár téli palotájának ablakait, az alkotmányért küzdő orosz faj hangos tiltakozása volt a kényuralom ellen. A válaszos orosz nép életében szinte szokatlan jelenség az, hogy a haladás eszméinek kivívására miért választotta éppen az orthodox egyház egyik legczeremóniasabb ünnepét, az epifania napját. A babonás szláv faj valószínűleg ezzel is mintegy a megújulás és az újjászületés nagyjelentőségű eszméit akarta jelképezni.

A vizkereszt, egyházi jelentőségét nem tekintve, a régienél a rügyfakasztó kikelet ünnepe volt. Egyes vidékeken szokásban volt, hogy ezen a napon a folyó vagy patak vizében az egész falu megfürdött, mert azt tartották, hogy a felszentelt víz fagyos hullámaiban a lélek és a test egyaránt megtisztul. De letűntek már azok a legendás idők, a mikor a nép a babona egyszerű eszközeivel s naiv hiedelmekkel könnyített lelki nyomorúságán. Mesékből és hitregékből többé nem él már az orosz nép sem; fényesen igazolta ezt a mindinkább nagyobb mértékű oltó mun-

ORTHODOX FŐPAPOK EGYHÁZI DÍSZBEN.

Ez az emlékezetes szent-pétervári vizkereszt, mely a távirók útján néhány óra alatt egész Európa érdeklődését Oroszország felé fordította, volt az élenkség. Herezgek, udvari méltóságok, külföldi diplomaták, a hadsereg kitűnőségei, teljes ünnepi díszben várokoztak a czárra és

MIKLÓS CZÁR A PAVLOVI GYALOGEZRED ZÁSLÓFELSZENTELÉSI ÜNNEPÉN.

kásforradalom. Többé nem a patakviz dermesztő hullámaiban akar a nép megtisztulni, hanem az alkotmányos szabadság éltető melegében.

mint mindig, úgy most is a szokásos nagy pompával ment végbe.

A téli palota belsejében már kora reggel nagy

Antonius metropolitára. Mikor a szertartás-ester jelezte, hogy minden rendben van, feltárlt a téli palotának a Névéra nyíló Jordánsz-kij kapuja, s a díszes menet ünnepélyes méltósággal a Néva folyó partjához kanyarodott. Az orosz ünnepek sajátos czeremóniája úgy hat az idegen szemlélőre, mint valami ragyogó mozaikkép, mely az ünnepek természeté szerint mindig más keretben jelenik meg. A vizkereszt czeremóniát, a ragyogó kandelábereket s a csodatevő szent-képeket vivő u. n. pszalomcszikok és diákonok nyitják meg. Ezek után jönnek azok a tündöklő ruhájú bátyuskák és püspökök, a milyenek egyik itt közölt képünkön is láthatók. Ezek a ruhák mesés fényvel vannak kiállítva s a gazdag aranyhimzések a nap csillogó sugaraival egy színfoltta olvadnak össze. Az egyházi ruhák ragyogó szinompáját Antonius metropolita díszes ornátusa rekeszté be. Ezután jött a czár teljesen egyedül. Háta mögött Alexandrovics Péter és Georgievics György nagyherczegek lépkedtek. Végül az udvar előkelőségei, diplomaták, miniszterek és a hadsereg számos kitűnősége zárta be a szinpadit látványosságokkal vetekedő díszes menetet.

Két fényes baldachin emelkedett a Néva jegén, egyik a czáré, másik a metropolitáé. Ezernyi tömeg szertartásos csendben, mélységes áhitatba merülve nézi és hallgatja azt az istentiszteletet, melyet a metropolita végez, a Néva jegén vágott lék közelében. Majd egy sestetűgő röppentyű száll a magasba, Antonius metropolita éppen vízbe mártja a finom veretű ezüst keresztet s a rakéták jelére hatalmas ágyúdörrenések reszkettették meg a levegőt. A börze palota sarkán felállított ütegek torkából azonban most

A CZÁR ÉS KISÉRETE EGY KATONAI ÜNNEPÉLYEN.

SZENTPÉTERVÁRI KÉPEK.

Alpár Ignác: Az Oszták-Magyar Bank palotája Budapesten, a Szabadság-téren.

A BUDAPESTI FŐVÁROSI IV. KERÜLETI FŐREÁLISKOLA EMLÉKKÖNYVÉBŐL.

nem csupán vaktöltés dörrent, hanem golyók is sivitottak a végállomásuk az a rikító külsejű palota, hol a nagy orosz birodalom hajthatatlan kenyura él. A büszke császár arca elsápadt s az ünnepi menet élén gyors léptekkel eltűnt palotája termeiben. Majd mintha mi sem történt volna, helyet foglal a palota aranytermében s nyájasan fogadja a külföldi diplomaták szokásos újvi üdvözlését.

Ezalatt a külvárosok szűk utcáiban ezernyi munkástömeg sztrájkol s lelkesedve hallgatja Gapon lelkész gyűjtő szónoklatát. S megindul a néparadat, — elől Gapon, a börtönök lelkipásztora, kezében a feszület, szívében a tömeg kívánsága s egyenesen a császár téli palotája felé tartanak, hogy hallgassa meg kívánságaikat. De nincs, a ki meghallgassa, vigasztaló hang nem szól a palota termeiből, a császár eltávozott már, csak hadseregének fegyvereit hagyta itt, hogy ha kell, puskaropogással védjék meg az orosz kényuralmat. A felkelést vérbe kell fojtani, — ezt határozták a Carszkoje-Selóban a császár és tanácsadói. Hogy ez sikerülni fog-e s hogy ha fegyverrel, kegyetlenséggel elnyomják a nép mozgalmát, meddig fog békessége tartani, — vajon ki láthatná ezt előre? Oroszország most egyszerre két mély sebből vérzik: Kelet-Ázsiában a japán fegyverektől, odahaza pedig önmagától.

Olvasóközönségünk tájékoztatására ide mellékeljük Szent-Pétervárt terapejzálókat azt a részt, a hol az orthodox vizkereszt fényes ünnepe lezajlott.

Az orosz birodalom fővárosát nem hiába nevezik Éjszak-Európa Velencéjének. A Kis- és Nagy-Néva hatalmas csatornahálózatai tömérdek szigetre osztják a csárokat kétszáz esztendő székelyét. A ki a Miklós-indóháztól az impozáns Nevskij prospektre veszi útját, az csaknem egyenes vonallal kiér a Nagy-Néva partjára, hol a Sándor-park közelében legott szemébe fog ötleni a rikító vörösrő festett csári palota. Ennek átellenében a Vasziljevskij sziget jobb sarkában emelkedik a hatalmas börze-épület; vele szemközt a Nagy-Néva ágyában a Kreposztnij nevű kicsiny sziget terül el, mely kizárólag az ú. n. Péter és Pál-erőd szolgálatában áll. — A téli palota balszárnyától pedig a Dvorcovij nevű hid vezet át a Néván.

A II. Miklós császár emlékeztetés vizkereszt ünnepét a palotahíd közvetlen közelében tartották meg, a mely különösen azért is alkalmas hely, mert közel van a téli palotához s a császár és kísérete régi

hagyományokhoz híven gyalog megy az ünnepi körmenetre.

Régebben minden nagyobb ünnep alkalmával a téli palotától 18000 méterre fekvő Péter és Pál-erőd bástyáiról szólaltak meg az ágyuk üdvözlései s hogy a jelenben miért cserélték ki ezt a biztos helyet a teljesen alkalmatlan Börze-térrel, arról nem szólnak a tudósítások.

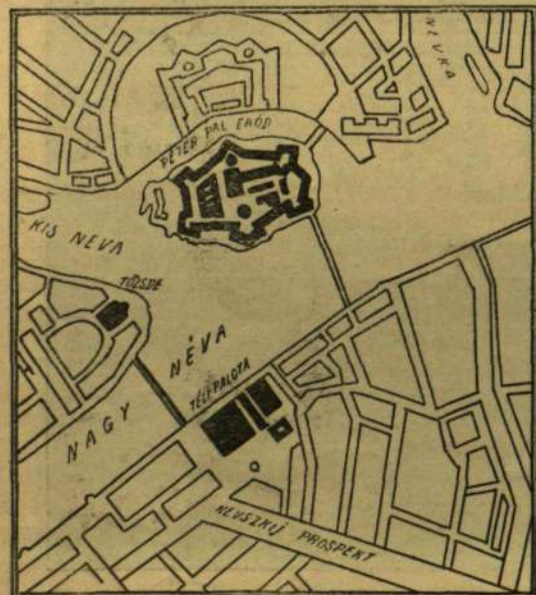
Mikor a Palota-híd aljából felsurrant a jeladó rakéta, eldőrdültek az ágyuk s az alig 800 méternyi távolságból hatalmas erővel röpültek a lövegek, a melyek, ügylész, nem annyira a Nikolaszcskij-terem ablakainak, mint inkább a vizkeresztben résztvevő császárnak voltak szánva. Az az ágyugolyó, mely ott rombolt a császár közelében, most már képtelen, hogy a véres munkásforradalom előhírnöke volt.

Csudáky Bertalan.

ELNÉMULT HARANGOK.

Színjáték négy felvonásban. Malonyay Dezső és Rákosi Viktor darabja. (Nemzeti Színház, 1905. január 20.)

Rákosi Viktor is bizvást elmondhatja magáról azt, a mit Faust: Két lélek lakik bennem... de az egyik álcazás, a másik a valódi. A humorista nagyobb szabású műveiből is mindig kitör

A TÉLI PALOTA ÉS KÖRNYÉKÉNEK HELYSZINRAJZA SZENTPÉTERVÁROTT.

az a komoly érzés, mely a bohóskodás vastag festéke alatt a meghatottság könnyeit látatja, de kis karczólaiban ügyesen elrejtőzik. Ez Sipulusz, a kinek nincs mindig nevetnékje, mikor bennünket megkacagtat. Rákosi Viktor egészen más írói jellem: ebben nyoma sincs a torznak, tüzes nemzeti indulatok hevítik, türelmetlen sovínizmus lüktet véreben, stíljé szárnyaló, pathetikus, néha kissé retorikai, megfelelően magyar jelleműnek. És ez az érdekes képelet alkotta Rákosi legjobb és legharmonikusabb regényei egyikét, az «Elnémult harangok»-at.

Harsány jankiáltás volt ez a regény a magyar faj hivatott öreihöz, hogy mentsek meg veszendő véreinket az erdélyi bérczek között, a hol az oláhság fenyegető árja nyelvükre, nemzeti voltakra, hitükre tör. De fájdalom, elmúlt rég ama szebb kor, melyben élet és irodalom termékenyítőleg hatott egymásra s az írók szavából értettek a politikusok. Ha Eötvös József ma izgatna tette regényeivel, hatása aligha volna az, a mi akkor volt. Rákosi Viktor érzésvény, hogy hatástalanul hangoznak el intó szavai, szerencsés sugallatnak engedett és tárgyát, melyet oly végtelenül fontosnak tart, az irodalom egyedül hathatós formájában, az írók szószékéről: a színpadról ajánlotta a magyar közönség gondos és odaadó szeretetébe. Így lett a regényből dráma, és így gazdagodott Rákosi Viktor egy jelentős sikerrel.

Elvont esztétikai szempontból nem lett hasznára a regénynek a dramatizálás, mint ez természetes is. De ebben a tárgyban oly mellékes ez a nézőpont s oly elsőrendű maga az ügy, hogy örvendhetünk Rákosi szerencsés elhatározásának és elismeréssel kell fogadnunk Malonyay együttműködését. A politika izgalmai még fogékonyabbá tesznek mindnyájunkat a pillanatban amaz élet-halálharc iránt, mely a havasok közt folyik némán, hangtalanul, a miénk részéről csöndes megadással, az ellenfelelő alattomos összeesküvéssel.

A dráma hőse Simándy Pál, ifjú kálvinista lelkész. Nagyműveltségű ember, a ki külső országokban tanult, de rátette az életét, hogy a havasok közt elátkozott kis falu romladosó magyarságát megtartsa hitében, nyelvében, magyarságában. Akárhány pap elpusztult már ott vagy onnan, négy esztendeje nem hallottak ma-

Hernádi (Herzl) Kornél: Nincs párja a Molinár-bakának.

gyar imádságot s nem járultak az Úr-asztalához s azalatt Todoroszku, a pápa mindjobban behálózta a szerencsétlen, ingadozó, babonára hajló népet, melynek szomjas képeletét táplálja a szentkép, a görög templom cifrasága, a pápa hókuszpókusza. Most is, hogy Simándy belép, kemény küzdelemmel kell művét kezdenie. Egy félig eloláhosodott kálvinista parasztleányt hoznak haldokolva, a medve tépdeste meg s ez nem tud meghalni addig, míg a pápa az ördögöt ki nem űzi belőle. De mindez nem retenti el Simándyt, hite, népe igaz katonáját; fogadalmat tesz, hogy őrt áll a nyomorult faluban, megvív a nyomasztó szegénységgel, a sima nyelvű ellenséggel, a nép közönyével és műveletlenségével; annak a haragnak odafönn a toronyban, Rákóczi Ferenc fejedelem harangjának, nem szabad elnémulnia!

A pópának szép, gyengédlelkű leánya, Floricza, első látásra megszerette ezt az igazi férfit. S most csakhamar két nagy oka is van rá, hogy megerősödjék szerelmében. Simándy megmenti apja életét a lázadózó móczoktól, a kiket az uszárskodó pápa gyalázatosan kiszorol; es éjnek éjszakáján, viharban elindul, hogy megmenten egy árva bojtárgyereket, a kit birkáival együtt a szikláról letaszított a fergeteg. A vakmerő vállalkozás sikerül, a fűt — Simándy gazdasszonyának unokáját — hazahozzák; a pápa meghívja a fiatal embert lánya és felesége unszolására s a vén italos pápa lassankint kitárja vendége előtt egész szennyességét lelkének. Most már Floricza sem tarthatja ott ez istenkáromló ellenség tanyáján, hiába marasztalja esdeklő szóval, forró öleléssel.

Csak hogy a szegény fiú szívében mégis benne van a tör. Szomorú, magános karácsony éjjelének csendjében újra átéli a szerelmes pillanatot, s mikor a lány levelet küld hozzá, mégis a tűzbe veti, mert félti önmagát a csábítástól. Ekkor Floricza maga keresi föl, hogy soha többé el ne hagyja. Az apja utána rohan, fenyegetőzik, ki akarja átkozni leányát, és mivel a leány nem elég erős arra, hogy békességet szerezzen a két férfi közt, kikben egy egész ellenséges világ gyűlölete tombol, Simándyhoz áll. Végre a pápa megtörik, mikor a magyar pap gyönyörű igéit hallja és — kezet csókol neki: «Béke és szeretet mindnyájunkkal», ez a végső akkord, mely a magyar prédikátor ajkáról befejezi a drámát.

A Nemzeti Színház a rendezésben szép, de nehéz feladatot vállalt az «Elnémult harangok» előadásával és feladatát méltón végezte; élet és mozgalmasság volt a színpadon, mint a festők szokták mondani: levegője volt az élénk tárló képnek. A színészek kivétel nélkül gondos szeretettel játszották szerepeiket. Gál kitűnően jellemelte a pópát; Vizváriné közvetlen humorával enyhítette a pápa feleségének kissé torz alakját; Mihályfi nemes hévvel s meggyőződé-

sel adta elő Simándy lelkesedését a magyar ügyért; Márkus Emilia szép és bensőséges Floricza volt; kisebb szerepekben Molnár László, Szacsavay, Rózsahegyfi, Dezső Józsefné, Fái Szeréna jeleskedtek. Művészi és igaz volt Rákosi Szidi. A pap gazdasszonyát játszotta s az epizódalak minden megjelenésekor az érdeklődés középpontjában állott.

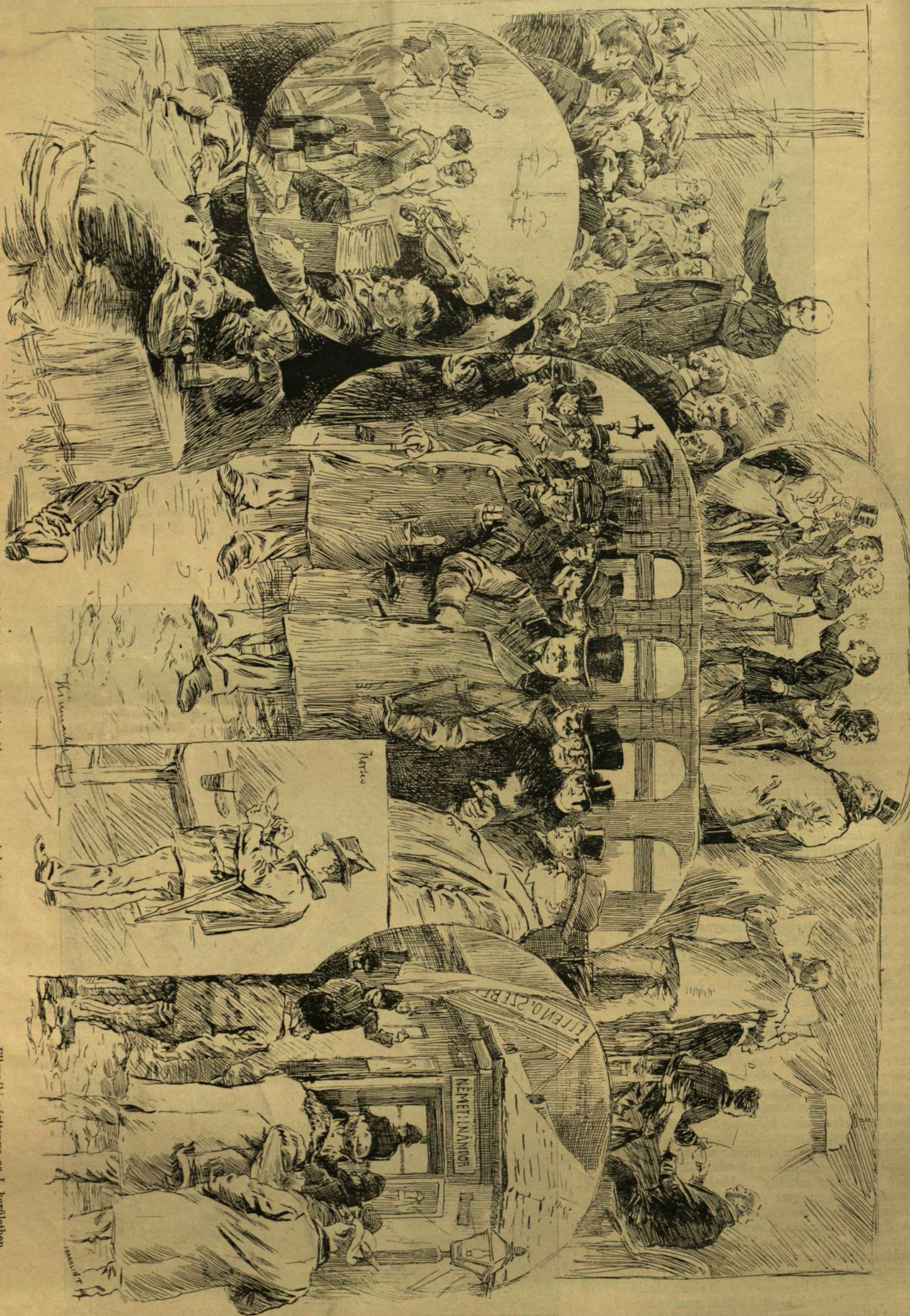
A színészeket felvonásközben is tapsolták, a szerzők közül a lelkes ünneplésért Rákosi Viktor mondott 15—20-szor köszönetet.

Sebestyén Károly.

Greguss Imre: Kártyázó parasztkot.

A BUDAPESTI FŐVÁROSI IV. KERÜLETI FŐREÁLISKOLA EMLÉKKÖNYVÉBŐL.

Választási mulatság. Pihonó kortesek.

Az I. kerületi budai színházdeliért összejövetele után.

A kortes.

Ellenzéki párttanya az I. kerületben.

KÉPVISELŐVÁLASZTÁSI MOZGALOM A FŐVÁROSBAN. — KINNACH LÁSZLÓ RAJZA.

Szónok a választók érkekezletén az I. kerületben. Budán.

Választók kapucizálása a VI. kerületben.

A legújabb hírek a választásról.

MELEG NAPOK.

Karcolat.

Csikorgó hidegben is «meleg napok» azok, a mikor a választási küzdelem tetőpontra hág.

Ezek az utolsó napok lázas munkában folynak le. A pártok egy végső nagy erőfeszítéssel igyekeznek jelöltjeiknek biztosítani a többséget, s a széles mederben hömpölygő mozgalom a legtarkább képeket mutatja.

Ezekből mai rajzaink egész sorozattal szólnak.

Ott van mindjárt az utolsó programbeszéd. A jelölt rekedten, de nagy buzgósággal festi egyre rikítóbb színekkel a közállapotokat és igyekszik párthiveit meggyőződésükben megerősíteni. Az a jelölt, a kit képinak ábrázol, úgy látszik, elég szilárd talajon áll, de valamelyik jász községben megtörtént, hogy a jelölt egy szenvedélyesebb mozdulattól megbillent a szószerk gyanánt szolgáló koremai asztal, a szónok lebukott és ez a kis baleset olyan kacagást támasztott, hogy a jelölt hasztalan próbálta folytatni a beszédjét.

Különb is vannak csökönyös választók, a kiket a tömeghez intézett beszédekkel nem lehet megnyerni; azt várják, hogy külön kapucizálják őket. A választást közvetlenül megelőző napokban ez a kapucizáció folyik a legtüzesebben. Persze van sok olyan választó is, a kik látszólag figyelmesen hallgatják a rábeszélést, de voltaképen azt lesik, hogy mikor rúkol már ki a kortes a — kézzelfoghatóbb ígéretekkel. Ha ezek elmaradnak, akkor az illető «rezervában» tartja magát, abban bizakodva, hogy majd fölkeresi az ellenpárt embere is, a ki talán rövidebben, de — esengőben argumentál.

A főkortes néha félrevonul és revízió alá veszi a jegyzeteit, hogy nem felejtett-e el valamit, vagy nem akadna-e még egy fonál, a mely némely habozó választó lelkiismeretéhez vezet. Nem csuda, ha a buzgó futkórozásban egyik-másik kortes kimerül, s a párthelyiség valamelyik zugában egy kis szív-erősítő mellett elszenderedik, hogy aztán újult erővel folytathassa működését.

Közben gondoskodni kell arról, hogy a hívek a választásig most már lehetőleg a vezetők szemei előtt maradjanak s az elcsábítás veszélyeitől megóvassanak. Erre a célra igen alkalmasak a gyakori, ilyenkor már mindennapos pártvacsorák, bürgepörkölttekkel és paprikás felkészöntökkel, hol néha hölgyek is jelennek meg s csárdással végződik a mulat-

FALUSI KORTESK.

ság. Nagyon vigyáznak, hogy a társaságba veszedelmes idegen elemek ne férközzenek, de azt már nehezen akadályozhatják meg, hogy egy-egy tréfás uri ember be ne surranjon, a ki talán egész más kerületben választ, de itt megszerzi magának azt a mulatságot, hogy teletömi a zsebeit szivarral, sőt egy üveg borocska elemelésétől sem idegenkedik, a mely zsákmánnyal azután az ellenpárt embereit vendégeli meg.

A választás napjának hajnala készen találja a pártokat. Mondanunk sem kell, hogy mindegyik feltétlenül bízik győzelmében, s az első órák kölcsönös kicsinylő gúnyolódásokkal telnek el.

S legtöbbször körülbelül délig alig is változik a szavazatok aránya. Mindegyik párt győzi szállítani a voksokat. De a kora délutáni órákban már kezd a gyöngébbik el-elmaradni, a mi emitt keserűséget, a másik oldalon pedig eget verő örömrudalmat okoz. De nem ritkák az olyanféle meglepetések sem, hogy mikor az előnyben levő párt már biztosra veszi a győzelmét, egyszerre sűrű rajokban vonul-

nak ismét föl az ellenpárt elkésett vagy rejtve tartott szavazói és végül is elviszik a pálmát, azaz hogy a mandátumot.

Városokban a lapok délután óránként külön kiadásokat adnak ki, melyek élénk színekkel festik küzdelmet s egyuttal közlik a beadott szavazatok számát. A krajozáros lapok hihetetlen mennyiségben fogynak el és urak, hölgyek, öregek, ifjak egyforma mobósággal olvassák.

A párttanya nyüzög, mint a hangyaboly. Választók, kortesek, hírhözök jönnek-mennek. A ki még nem szavazott, lesi a hívást, a ki pedig már leszavazott, a teljesített polgári kötelesség büszke tudattal iddógal és vitatja az esélyeket. Ha valaki jó hírt kiált be az ajtón, falrengető «éljen!» hangzik végig az egész helyiségen.

Ezalatt alkonyodni kezd. A küzdelem vége közeledik. A választási elnök kitérte a zárórát, s most már minden egyes szavazót messiásként üdvözölnék. De ez is véget ér. A választási helyiséget beláthatatlan tömeg veszi körül s izgatottan lesi az

Linck Lajos rajza.

VÁLASZTÁSI KÉPEK. — A GYŐZTES PÁRT DIADALMENETE.

Lajos Rajza.

FŐVÁROSI KORTES.

eredményt. Végre megjelenik a választási elnök és kihirdeti, hogy melyik jelöltet juttatta többségre a közbizalom.

A jelenet, a mely erre következik, mindig egyforma; mert a hol győztes van, ott van bukott is, kivéve azokat a kerületeket, a hol csak egy jelölt volt, de ott nem is olyan mozgékonnyan választás, mint egyebütt.

Alig hangzott el a kihirdetés, már hosszú kocsisor megy a megválasztott képviselőért, a ki meghatottan veszi át az elnökötől a megbízó levelet. Azután visszakísérik folytonos éljenzés között, haragú zene és mozsárdurrogás mellett a párt főhadiszállására, a hol még egyszer beszél a néphez, azután bevonul a pártvezérekkel a fehér asztalokhoz, a melyek mellett most már asszonyok, leányok is helyet foglalnak.

A legvége azután a képviselő urra nézve egy végkép kiürült tárcza, sőt nem ritkán csinos kis adóság, azonfelül hatalmas nátha, a mit aligha sok jelölt kerül el ebben a zimankós időben. Képünk bemutat egy ilyen képviselőt, a mint bepölyált fejle nyomja az ágyat és bizonyos melankholiával szemlélteti minden fáradtságának, költségeinek és nyavalyájának okozóját — a mandátumot.

K. I.

A KÉPVISELŐVÁLASZTÁSOKRÓL.

Január 26-ikán a választások első napján, az ország összes kerületeinek nagyobb fele a szavazó urnákhoz járult. A választások legjelentősebb napja inkább a szövetkezett ellenzéknek, mint a szabadelvű pártoknak kedvezett. Az ország különböző kerületeiből meglepő tudósítások érkeztek. A szabadelvű pártok több törzsközség és kerületéhez már szinte hozzáférte tagja kisebbségben maradt, s nem egy olyan jelöltnek, ki először állt a polgártársak elé, és a ki ezzel kezdi az ismeretlenség homályából kiemelkedve politikai pályáját, kezébe adták a mandátumot.

Budapestet magát is izgalmas szavazások tartották közvetlen hatásuk alatt. Már kora reggeltől kezdve nyüzsgött, forrongott ez a hatalmas nagy város. Egyes főbb útonalakon szinte megakadt a közlekedés. Különösen a Belváros és az Andrásy-út, Budán a Fő-utca rendkívül eleven, tarka látványt nyújtottak. A házakon lengő zászlók mintha erre a döntő napra megszapordított volna. Az összes bércsók a politika szolgálatában állottak s szünet nélkül robotgattak a szélrózsa minden irányában, szavazókat szállítani. A kocsisok színes karszalagot viseltek a jelölt nevének kezdőbetűit, a bakon pedig a kocsis mellett erős markú legény ült, a kezében lobogó zászlóval, melyet büszkén lengett, de ha ellenpártiak közé jutott, ugyancsak biztatta a kocsist, hogy iparkodjék a kocsival minél hamarabb biztos távolba jutni. Felütést keltett néhány fölzászlózott automobil is, mint új jelenség a főváros alkotmányos életében.

Dél felé a lapok külön kiadásaival szügdolgoztak az utcákon a rikkan-gyerekek, fülsejtető visztással kínálva a választásról szóló híreket. A pártok felfogadott emberei hosszú póznákra erősített táblákat hordoztak körül, a melyeken nagy számok hirdették a szavazatok arányát, persze tendenciózusan, mert a számok szerint mindig az a párt volt előnyben, a mely az értesítést kiadta. A póznás embert százan is kísérték, a kik részint lelkesen

éljenztek, részint — az ellenpártiak — hangosan leczafolták a közölt adatokat. Általában a szavazatok állásának kérdésében összpontosult az utca teljes érdeklődése. Milliő krajczáros lapot megvettek, a póznás embereket majd feldöntötték és még ez sem volt elég, mindenki még hitelesebb hírekre vágyott, idegen emberek ostromolták egymást kérdésekkel és a ki «jó hirt» mondhatott, roppant hálás közönségre talált, még meg is tapsolták. Mikor alkonyodni kezdett, néhány szerkesztőség erkélyéről transparentek hirdették a szavazatok óráról órára változó számát, a mi az utcán veszedelmes csődületet okozott.

A választási helyek környékén az aszfaltot végig állta reggeltől estig a nagyvárosi nép, mely mindig kíváncsi, s minden iránt érdeklődik. Az utcák fölött a kőd és a roppant zászlók nedves, fagyos óriás szárnya. Az éjlen, az abezug állandó moránján keresztül sivalkodik a rikkan-gyermeki hangja, kínálja újságát, legfrissebb híreit. A közből itt-ott bekecsek, magyar nadrágos, csizmás alakok bontakoznak ki. Ezek a Józsefváros, Ferencváros külső részeiből, de főképp a kültelekekről jönnek. Az ember megőrül nekik, hogy az ország szíve ilyen magvarokat is rejteget magában.

Budapest a választásokra különböző kerületek szerint különbözően készültek, közömbösen vagy szenvedélyesen. A legnagyobb harc, mint előre lehetett látni, a Belvárosban gróf Tisza István miniszterelnök és gróf Andrásy Gyula közt, s a Terézvárosban Hieronymi kereskedelmi miniszter és Vázsonyi Vilmos demokrata közt folyt. A Váci-utcának új része, a régi Lipót-utca, az új városház környéke csupa zaj, éjlen, robuság, hullámzó néptömeg központja lett. Gróf Tisza miniszterelnök késő este 1483 szóval győzött gróf Andrásy 1423 szavazata ellen, tehát 55 szótöbbséggel. Ez a választás a belváros képét egész nap forrongóvá tette. Az eredmény újszólván az utolsó pillanatig kétséges volt. Tisza állandóan többségben volt ugyan, de a különbség nem volt nagy. Mikor aztán esti fél tizenegy óra után híre kelt, hogy Tisza győzött, párthívei harsány éljenzésbe törtek ki s nagy tömegben, zászlók alatt elindultak a szabadelvű párt köre elé, gróf Tisza Istvánt átvette s a Szózatot és Himnuszát énekelve. Az ellenzék minden kerületben állított jelöltet, egy pár helyen csak az utolsó napon. A Budavárt is magába foglaló első kerületben Falk Miksa, a volt szabadelvű párti, a ki most beteg fekszik, 450 szótöbbséget nyert dr. Szabonyi Antal ellenzékivel szemben. A II. kerületben Nyíri Sándor honvédelmi miniszternek erősebb küzdelmébe került, hogy Darányi Ignáczal, a volt földmívelési miniszterrel szemben 114 szótöbbséggel győzzön. Ó-Budán, a III. kerületben a hirtelenében föllépett dr. Kesztői Antal függetlenségi ellen Vészi József szabadelvű párti és volt képviselő választói 57 szótöbbséget hoztak össze. A pesti oldalon az V-ik kerület (Lipótváros) Sándor Pált, volt, országgyűlési képviselőjét újra megválasztotta dr. Halmi Elemér új-párti ellen, 1399 szótöbbséggel. A VII-ik kerületben (Erzsébetváros) alig hitték, hogy Morzsányi Károly ellen a három nap előtt föllépett Barabás Béla függetlenségi részére 2053 szavazatot összehoztak. Morzsányi többsége 1154. Barabásnak már akkor Aradról és Vácról megvonta a mandátuma. Nagyváradon, a hol oly feltűnően győzött az utolsó országgyűlés általános választásain Tisza Kálmán ellen, ezúttal megbukott. A VIII. kerületben (Józsefváros) Berzeviczy Albert közoktatási miniszter megválasztása eleinte egyhangúnak ígérkezett, a végső napokban föllépett Horváth Jenő függetlenségi azonban 1884 szavazatot nyert és Berzeviczyt 700 szótöbbséggel választották meg. A IX. kerületben (Ferencváros és Kőbánya) Plösz Sándor igazságügyminiszter ellen Ballagi Aladár egyetemi tanár vette fel a harcot. Az a ritka eset történt, hogy mind a ketten egyenlő számú szavazatot kaptak (1992) és így e kerületben új választás lesz. A VI. kerület (Terézváros) az első nap izgalmain túl a második napra is átvitte a szavazást. Nyolcezerrel többen vették ki a szavazó-bárczát. A nagy kerület széles nagy útjain, az Andrásy-uton, a Teréz-körúton és a hozzátartozó Váci-körút egyik oldalán az izgatott, mozgalmas élet a választás idejének se nappalán, se éjjelen nem esendesegett el. A Hieronymi és Vázsonyi-párt mérkőzése az egész várost érdekelte. Péntek éjjel ért véget a szavazás, melynél Vázsonyi Vilmos demokrata-párti 222 szótöbbséget nyert. A választás színhelyének közelében az Andrásy-uton és Gyár-utcán rendőrség, katonaság állt. Szerencséjökre a kemény hideg engedett. Honvéd baka, közös baka, bosnyák katona, mentés huszár ott őrizte a rendet s didergett. Estére zsupszalmát adtak a lábuk alá; a huszár, a nyereg-ből kivelve, a kantárszartat tartva topogott sarkával a kövezeten. Napközben ittak egy-két pohárka pálinkát, este nagy kondérokban hozták nekik a teát.

Az ország különböző kerületeiből érkezett tudósításokat a budapesti hírlapok szerkesztőségei gyorsan adták tovább transparenteken, sőt laterna magikával is. Debreczen, Kolozsvár mindenik kerülete ellenzékét választott. Szegeden az egyik kerület egyhangulag megtartotta Polczner Jenő függet-

lenségét, de a másik kerület Tallián Béla miniszterrel szemben elejtette báró Bánffy Dezsőt, az új párt vezérét. Viszont Pápa városa báró Bánffy megválasztotta Hegedűs Loránddal szemben. Az első napon nem kapott mandátumot Hegedűs Sándor, Kolozsvár egyik kerületének húsz év óta képviselője, ugyancsak Mánich Aurél, a delegáció hadügyi bizottságának évek óta előadója, a ki Debreczenben és Iglón lépett föl. Hieronymi kereskedelmi miniszterrel szemben Szatmárt csekély többséggel Kelemen Samu függetlenségét választották meg. Gróf Serényi Béla államtitkár Gyöngyösön Vison-tai Soma függetlenségével szemben kisebbségben maradt, de Dédesden megválasztották. Zsilinszky Mihály államtitkár pótválasztásra jutott Békésme-gyében, Makfalvy Géza államtitkár Kaposvárt maradt kisebbségben. Báró Feilitsch Artur volt képviselőházi alelnök Kolozsváron és egy bihar megyei kerületben lépett föl, de mindkét helyen kisebbségben maradt. A vasuti ügyekből ismerős Heltai Ferenc is kimaradt. Nem választották meg Vörös László volt államtitkár sem Aradon, s Lukács György főispánnal szemben megyéjében, Békésben egy földmívelést választottak meg. Viszont azonban a szabadelvű párt néhány kiváló embere két mandátumot is kapott: Tallián Béla miniszter Szegeden és Török-Kanizsán, Lukács László miniszter Győrben és Körömcziban, Graenzstein Béla államtitkár Sopronban és Oraviczán.

A hírlapok számításokat tesznek, hogy a szabadelvű pártnak nincs már többsége. Lapunk zártáig, péntek délutánig, még sok kerületből nem jött értesítés, sok helyen csak a következő napokon lesz meg a választás.

A BELVÁROSI FŐREÁLISKOLA EMLÉK-KÖNYVÉBŐL.

Már legutóbbi számunkban megemlékeztünk, a belvárosi főreáliskola jubileumáról szólva, arról, hogy ez intézetből mily sok kiváló építész, technikus és festőművész került ki. Ötven év alatt 8167 növendéke volt az intézetnek, a kik közül a legtöbben a technikai pályán érvényesültek, mint építé-szek, mérnökök, vegyészek, — köztük nem egy olyan, a ki a maga szakmájában elsőrendű kitűnő-ség. Fényesen bizonyítja ezt az a hatalmas sorozat, melyet az intézet jubileuma alkalmából kiadott emlékkönyv a volt tanítványok műveiből bemutat. Budapest legújabb nagy középületeinek nagyobb részét az emlékkönyv tanúsága szerint a belvárosi főreáliskola volt tanárai, vagy tanítványai terveztek és építették. Köztük van az új országháza, a Mátyás-templom, a Halksz-bánya, az iparművészeti mu-zeum, a mezőgazdasági muzeum (a millenniumi ki-állítás volt történeti épület-csoportja), a Deák-mauzóleum, a király bérháza, Klotild főhercegnő két palotája stb. Az emlékkönyv nyomán mi is bemutatjuk az osztrák-magyar bank új palotáját, mely a Szabadság-téren most épült fel Alpar Ig-nác tervei alapján.

Szintén nagy a száma az ez intézetből kikerült ismert nevű festőművészeknek is, a kiknek művei-ből szintén csinos gyűjteményt állít össze az emlék-

Lajos Rajza.

VIDÉKI BANDERISTA.

Erdélyi jégkép.

A JÉGÜNNEPÉLY FŐRENDEZŐI.

Dezső Arthur, Márkus Jenő, Ehrlich János.

könyv. Ezek egyike Greguss Imrénék jellemző genre-képe, a «Kártyázó parasztok» című festmény, a mely némileg a régi hollandi genre-festőkre em-lékeztető felfogással egy búhos kemenczés szobában három paraszt embert ábrázol; kettő közülök bor mellett hatalmasan üti a kártyát, a harmadik meg fiatal, árvalányhajas kalapú legény, «kibicez» nekik. A földön kulacs s a fiatalabbik kártyázó kalapja és botja, széke alatt az alvó kuvasz «egészítik» ki a képet. Szintén a magyar népeletről «vett» tárgyú kép Hernádi (Herzl) Kornél, Párisban élő festő-művész «Nincs párja a Mollináry-bakának» című képe. Falusi korcsmában hosszú asztal mellett mulatozó legények közt a szabadságon otthon levő Mollináry-baka legénykedik, ölelgeti a csap-láros-lányt. De aligha baj nem lesz a dologból, mert a söntés mellől nagyon fenyegető arczal nézi az inceselkedést egy legény, a kinek nyilván van valami joga a lányhoz s már fel is kapott egy székét fegyverül a baka ellen. A mulatozók még nem vették észre a veszedelmet, csak az asz-tal mellett heverő fehér bundás-kutya neszel fel. Egy-két pillanat múlva már aligha el nem válik, ki a legény a csárdában.

JELMEZES JÉGÜNNEPÉLY A VÁROS-LIGETI TAVON.

Az idei tél nemesak hosszú farsangot hozott, ha-nem hosszú korcsolyázó-időt is, a melyet igyeke-znek is kihasználni a korcsolyázás hívei. Évek óta most nyílt először alkalmuk, hogy nagy jelm ez-es jégünnepélyt rendezzenek, a melyet január 22-ikén tartottak a városligeti tó jégpályáján, igen nagy számú közönség részvételével.

A jelmezes urak és hölgyek estefelé kezdtek gyülekezni, volt közöttük minden képzelhető jel-mez, a mit csak ilyen alkalomra szeszély és fantá-zia kitalálhat. A korcsolyapálya három emeleti ívegterme s a korzó előtti tér megtelt néző közön-séggel, a jégpálya pedig részvevőkkel. A csarnokkal szemben emelkedett a dobsinai jégbarlang nagy-termének utánzata. Ide gyülekeztek a tavasz nemtője» medvék által vont szánkóján, a «nyár», a «karácsony» s az «ősz nemtője» kíséretükkel; tisztelegtek a «természet génusza» előtt, a ki megadta a jelet a «Tél apó»-nak, hogy foglalja el a birodalmát. Tél apó elindult a «jégkirály» fölkeresésére s mikor ezzel összetalálkozott, az egész nagy kíséret, szánkón, korcsolyán felvo-mult a korcsolyacsarnok előtt, közben megsza-porodva a természet nemtőjével s kíséretével. A csarnok előtt elfoglalták helyeiket s megkez-dődtek a korcsolyamutatónyok s Kronberger Lili oljárta katonazene mellett a keringőt, dr. Márkus Jenő, az ünnep egyik főrendezője s Meszléri Tiva-dar szintén keringőt táncoltak, Dezső Artur korcsolyázó-bajnok pedig a kopogós gömöri csár-dással ért el a szép sikert. Palkovics Adolf és Steiner Hugó műkorcsolyázók páros mutatónyokat adtak elő induló ütemre. Az ünnep utolsó száma ifjabb

Urbáry Sándor műkorcsolyázó-bajnok művészies mutatónyjai voltak. A jelmezek tarka serege ezután újból megindult s a két helyen föllállított katonazene hangjai mellett este tíz óráig maradt együtt jó kedvben. A kitűnően sikerült mulatságot kétszáz párral francia nyéges fejzte be, melyet dr. Márkus Jenő rendezett, ki az egész ünnepély sikerén már hetek óta fáradozott. Markó Miklós.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Farkas Imre költeményei, 1897—1904. Buda-pest. Farkas Imre, kinek nevét lapunkból is ismer-heti az olvasó, kiválogatta régebbi két kötetéből versei javát s hozzáadva az utóbbi évben írt verseit, csinos kis kötetet állított össze belőlük, a mely lehetőleg előnyösen mutatja be költői egyéniségét. A hangulatok költője s az apró szerelmi történe-ték; a maga örömet, búját ritkábban szólaltatja meg, inkább borús hangulatú kis képeket rajzol szomorú szerelmesekről s szomorú szerelmekről. Többnyire leányok, fiatal asszonyok a hősnői, a kikhez igen meleg rokonérzéssel vonzódik; szívbéli

Erdélyi jégkép.

JELMEZES ALAKOK A JÉGÜNNEPÉLYRŐL.

tragédiáikról a világ többnyire nem tud meg sem-mit, de ők maguk annál mélyebben érzik. A versek hangja mindig nagyon gyöngéd, finomságra törekvő, a hatásuk sokszor egy szón, legtöbbször pedig egy pointe-en múlik s ezt a szót, ezt a point-et a költő többnyire szerencsésen találja meg. Ezekben az

apró, a modern életből vett románcokban van bizo-nyos drámaiság; könnyed, színes előadásuk mögött megrázkóztató költő fogékonysága s szerelmi szenvedések iránt. Azonban jól tenné a költő, ha széle-sebb körre is vetné tekintetét, ha nem érné be ez apró szalon-tragédiákkal s igyekeznék magasabb szempontokból is nézni az életet. A kötetet csino-san kiálltva a Singer és Wolfner cég adta ki. Mutatványul lapunk más helyén közlünk a kötet leg-javából két verset.

Petőfi-ről igen használható könyvecskét adott ki irodalomtörténetünk s bibliográfiánk szorgalmas kutatója, id. Szinyeyi József. Voltaképpen különlelyo-mat ez a szerzőnek «Magyar írók életrajza» című nagy lexikális munkájából, melynek Petőfi életrajzát befejező füzete is most jelent meg. Petőfi életrajzát pontosan, a fontosabb dolgok kellő kiemelésével adja különösen bibliografai összedállásának veheti jó hasznát mindenki, a ki Petőfivel behatóbban akar foglalkozni, mert föl van benne sorolva lehető-leg kimerítően a Petőfi-re vonatkozó egész irodalom. A hírlapokban Petőfi-re vonatkozólag megjelent közlemények közt a legnagyobb teret foglalják el a «Vasárnapi Ujság» ily közleményeinek czimzei, melyek a «Magyar írók életrajza» című munkában, apró, sűrű részében több mint két hasabot töltenek be. A mit összesen 32 féle nyelven Petőfiről írtak, Szinyeyi összeállítására szerint mintegy 5000 címet s 25 hasabot tesz ki. A 230 lapra terjedő könyvet, mely Hornyánszky Viktor kiadásában, csinosan ki-álltva jelent meg, Petőfi arcképe ékesíti.

Kemechey Jenő utolsó irodalmi munkája. Kemechey Jenő utolsó befejezett műve egy három-főlvonásos szindarab, a melyet Lampert Géza társaságában írt. A darab Rákóczi korában játszik. Csak néhány nappal Kemechey halála előtt nyuj-tották át a szerzők Beöthy Lászlónak, a Király Színház igazgatójának, a hol valószínűleg a tavasz-szal fog színpadra kerülni.

A műtárlatokból. A Nemzeti Szalon-ban január 22-ikén délután Tisza István gróf meglepettette Szinyeyi Merse Pál gyűjteményes kiállítását. A mi-niszterelnököt, ki felelősséggel jött, maga a művész fogadta s ő is kalauzolta a képek közt. Távozásakor a miniszterelnök meleg elismerését fejezte ki Szinyeyi Merse Pálnak. — A Múcsarnokban a Lotz-kiállítás február elején nyílik meg, az összes helyi-segeket betölti.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A Magyar Tud. Akadémia január 23-ikán Hein-rieh Gusztáv elnöklésével tartott ülésén Lehr Al-bert «A tányitényi képző és a Nyelvör» czimen Simonyi Zsigmondnak a «Nyelvör»-ben kifejezett állítását czáfolta, hogy a szóban forgó két képzőt Tolnában a néppelv nem ismeri. Lehr adatokat sorolt föl, melyekből az derül ki, hogy a tányitényi képző (jár-tányi) a néppelv országsszerre ismeri s hogy ez a képző nagyon is előkelő helyet foglal el a néppelv képzői között. Haraszti Gyula levelező tag: «Tanulások az irodalomtörténetírás köréből» czimen tartott előadást.

A Kisfaludy-Társaság január 25-ikén tartotta havi ülését Berzeviczy Albert elnöklete alatt. Az

VASÁRNAP DÉLELŐTT, A VÁROSLIGETI TÓ JÉGÉN.

SZAVAZÓKAT VIVŐ KOCSIK AZ ANDRÁSSY-ÚTON.

HUSZÁR-ŐRSÉG A KIRÁLY-UTCÁBAN.

A TISZA-PÁRT BEJÁRATA A SZAVAZÓ HELYSÉGHEZ.

AZ ANDRÁSSY-PÁRT BEJÁRASA A SZAVAZÓ HELYSÉGHEZ.

PILLANATFELVÉTELEK A FŐVÁROSI KÉPVISELŐVÁLASZTÁSOKRÓL. — Balogh Rezső fényképei.

első fölolvás Ponor *Theurek* Emilnek «Gyermeknyelv és gyermeklélek» című tanulmánya volt. *Jakab* Ödön tetszés közt adta elő «A porcellán német» című vig elbeszélését. *Csiky* János vendég «Tinódi énekeiről» szóló érdekes tanulmányának egyik részét, a régi magyar zenéről *Abrányi* Emil mutatta be. *Csiky* összegyűjtötte és jegyzettel látta el a régi magyar zene összes felkutatható emlékeit. *Mátrai* Gábor megfajitási nyomán mutatta be Tinódi legszebb énekeit, azzal a törekvéssel, hogy Tinódi énekei visszanyerjék eredeti alakjukat. E célból lanttáblák alapján rekonstruálta az ének kíséretét. Az énekeket *Raskó* Géza, a Népszínház baritonistája énekelte, *Revere* Gyula hárfakíséretével. Ezek az énekelőadások érthetővé tették, miért tetszettek egykor annyira Tinódi nagyon egyszerű versei. Különösen a «Hadnagyoknak való ének» és a «Sokféle részegősről» című ének tetszett. A felolvasást zárt tanácskozás követte, a melyen *Vargha* Gyula főtítkár bejelentette, hogy a betöltendő egyetlen tagsági helyre két költőt ajánlottak: *Szavay* Gyulát és *Bárd* Miklóst.

MI UJSÁG?

József főherceg betegségében örvendetes fordulat állott be s most már a javulás annyira haladt, hogy ezentul orvosi jelentéseket nem is adnak ki. Utolsó ilyen jelentés volt a január 26-iki, mely egészen megnyugtatólag hatott mindazokra, kik a népszerű főherceg állapotát betegsége alatt aggódo figyelemmel kísérték.

Rákóczi-ereklyék. *Thallóczy* Lajos közös pénzügyminiszter osztályfőnök, ki a magyar kormány megbízásából Rákóczi és bujdosó társai hamvainak hazahozatala végett hosszabb ideig tartózkodott Konstantinápolyban, hess Rákóczi-ereklyéket szerzett meg a lazaristáktól. Ezek már meg is érkeztek Budapestre, s egyelőre, míg a kassai Rákóczi-muzeum meglesz, a Nemzeti Múzeumban helyezik el. Az ereklyék közt van egy misemondóruha zöld selyemből, aranyesipkével, mely Magyarországon, Sáros megyében készült. Maga a vallásos fejedelem készítette a lazaristáknak, kiknek templomában még akkor is, mikor már nagy beteg volt, ájtatosan hallgatta végig a szent misét. Legvégső idejében már nem igen tudott állni s ekkor faragott magának egy karosszékét, a melyet a templomba vitetett.

Ez a szék is idekerült hozzánk most az ereklyékkel. Faragványos díszítése mesteri ügyességre van. Tamláját rózsza és szőlőfürt díszíti. Az emlékek közt van hat fagyertyatartó és egy kis harang a fejedelem czimerével. Az ereklyéket közszemlére bocsátják a Múzeum régiséggyűjtőjének.

A választások eredménye. A választási küzdelem statisztikáját a január 27-iki esti lapokból a következőképp lehet összeállítani: összesen 337 képviselő megválasztásáról volt biztos hír, ezek közül szabadelvűpárti 140, Kossuth-párti 130, disszidens 22, újpárti 12, néppárti 23, nemzetiségi 5 és pártok kívüli 5 képviselő.

Kitüntetések. A magyar állami vasutak igazgatóságának elnöke, *Ludvig* Gyula, a főrendiház tagja a közlekedésügy terén szerzett érdemei elismerésül, a belső titkos tanácsosi méltóságot nyerte el a királytól. Az államvasutak igazgatósága a kitüntetés alkalmából küldöttségileg üdvözölte *Ludvig* választásban azt mondta, hogy a legfelsőbb elismerés nemesak őt illeti, hanem mindazokat, a kik támogatták.

Gyulai Pált pár nappal ezelőtt baleset érte lakásán. A sikos padlózatán elcsúszott és eltörte felső karját. Gipszkötést alkalmaztak rá és az agg költő javulása most már nagy számu tisztelői örömeire biztosan halad.

Roskovics Ignác, a jeles festőművész már hosszabb idő óta pihentetni volt kénytelen esetjét. Hályog borult szemére. Most azonban örvendetes fordulat következett be, mert megoperálták a művész szemét és a műtét oly jól sikerült, hogy kitűnő festőnk ismét ismét visszatérte látását, újra a vászon elé ülhet, fölveheti ecsetét, folytatja a félbemaradt műveket és gyarapíthatja a hazai festészetet művészetével.

A miniszterelnök fia, ifjabb gróf Tisza István, a míg atyja a nagy politikai küzdelemben vezette híveit, szorgalmasan forgatta a jogi könyveket, a minek bizonyossága az, hogy most január 24-ikén tette le a budapesti egyetemen az első alapvizsgálatot, még pedig kitűnő eredménnyel. Eddig külföldi egyetemeken járt, az ideai tanévben azonban már a budapesti egyetem hallgatója.

Egy főreáliskola ünnepe. A budapesti belvárosi községi főreáliskola félszázados jubileumi ünnepe méltó kifejezése volt az intézet jelentőségének, mely

ezelőtt félszázaddal a legszomorúbb időkben keletkezett, nemsokára a magyar nemzeti művelődés hatalmas tényezőjévé vált. Hogy minél többen jelenhessenek meg az ünnepen, a Vigadó termében gyűltek egybe, régi öreg tanítványok, gyermekeikkel, és az új nemzedék. A közoktatási minisztert *Boncz* Ödön miniszteri tanácsos képviselte, a fővárost *Halmos* János polgármester, *Lung* György és *Melly* Béla tanácsnokok, a nagyszámú közönség közt különösen sok tanár jelent meg az ünnepélyen.

Báthory Nándor igazgató mondta el a félszázad tanulságos eseményeit, mint változott át a német nyelvű intézet magyarrá, mint emelte anyagilag is a főváros a legelső intézetek egyikévé, s mennyi kitűnőséget nevelt a magyar művelődésnek. *Alpár* Ignác műépítész, a ki az intézetnek szintén volt tanítványa volt, lelkes eljenzés közepette jelentette, hogy a volt tanítványok a jubileum emlékére 7000 koronás alapítványt tettek, melynek kamataiból az intézet szegény tanulóit fogják anyagi támogatásban részesíteni. Ezután a különböző üdvözlő beszédek következtek. A fővárosnak csaknem minden középiskolája küldöttségileg járult a jubiláló intézet tiszteletéhez, s minden szónok örömeinek adott kifejezést a derék intézet félszázados fennállásán. A díszes ünnep *Báthory* Nándor igazgató zárószóival ért véget. Másnap vasárnap délelőtt rajkiállítás volt az intézetben. Este lakomára gyűltek össze a Royalszállóban a tanárok és volt tanítványok. Körülbelül százötvenen voltak együtt.

Arcképleleplezés. A könyvkereskedő-szegédek «Csak szorosan» című egyesületének helyiségében szép ünnepségek között leplezték le január 21-én az egyesület dísztagjának, a magyar könyvkereskedelem neostorjának *Hoffmann* Alfrédnek, az Eggenberger-féle könyvkereskedés tulajdonosának sikerült arcképe, a melyet *Székely* Bertalan festett. Az arckép leplezési ünnepélyt díszközgyűlés előzte meg. Az arckép leplezése előtt az Athenaeum Férdfőlegyet üdvözölő dalt énekelt, majd *Lipsey* Kálmán, az egyesület elnöke változott az ünnep jelentőségét. Ezután a könyvkereskedők egyesületének hivatalos szónoka *Ranschburg* Viktor magvas beszédében ismertette *Hoffmann* Alfréd pályafutását, egyéni és hivatásbeli kiváló tulajdonságait. Az ünnepélyen a pályatársakon kívül több notabilitás volt jelen, s az ünnepi beszédek után a beteg

A HIERONYMI-PÁRT HELYSÉGE A VÁLASZTÁSÁN.

Gyulai Pál helyett *König* Gyula udvari tanácsos, műegyetemi tanár beszélt és üdvözölte *Hoffmann* Alfrédet, majd *Fejes* Sándor szavalt *Endrődi* Sándor alkalmi költeményét. E közben a lepel lehullott az arcképről és a jelen voltak zajosan eljenztek meg az ovációt. Az ünnepélyen jelen volt *Láng* Lajos az egyetel díszelnöke, báró *Eötvös* Loránd, *Kovács* Gyula, *Kármán* Mór, *Marczali* Henrik egyetemi tanárok, *Ferenzy* Zoltán és még sokan az irodalom művelői közül.

Házasság. *Kösch* Elemér ügyvéd folyó hó 21-én tartotta esküvőjét *Vécsey* Margittal, *Vécsey* Tamás egyetemi tanár és neje született *Móricz* Margit leányával. — *Morelli* Gusztávnak a m. kir. iparművészeti iskola tanárának leányát, *Marjót* eljegyezte *Puchmann* István.

A farsang a választások forgatagában sem vesztette el vonzóerejét az ifjúságra. Az egyetemi ifjúság *Menza-bálját*, a szegény egyetemi polgárokat olcsó, vagy ingyenes ebéddel és vacsorával segélyző jótékony alap gyarapítására tartott mulatságot éppen a választások előestéjén, január 25-ikén nagy számban kereste föl a Royal szállóban a közönség. A bál fővédő asszonya *Augusta* főhercegnő volt. A hosszú farsangon következnek most már sürin a többi bálók, táncestélyek, kisebb családi mulatságok. Még jó messze van február 25-ike, de ennek a napnak estéjére máris nagyban készülnek a *jurista-bálra*, a Budapest főlállítandó *Mátyás-szobor* javára pedig az Operaszínházban. Ezen bál védnőknői *Lzabella* és *Augusta* főhercegnők.

Fratelli Deisinger küld Fiuméből, Budapestből (Andrássy-ut 9 és királyi béraplota) vagy Triesztből 4^{1/2} kg. Kubakávé 14.25 koronáért.

HALÁLOZÁSOK.

Gróf Szapáry Gyula tárnokmester, január 20-án Abbáziában. Az elhunyt főúr már régebben betegeskedett; 1903 decemberében birtokán kiesett kocsijából és súlyos bordatörést szenvedett. Az elhalt ősszel, októberben már mint nehéz beteget vitték Abbáziába. Vesebaj és májba okozta halálát. A király az elhunyt fiához, *György* grófhöz intézett táviratban fejezte ki részvétét. *József* Agost főherceg, a miniszterelnök és több miniszter, a főrendiház, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület stb. szintén táviratban fejezték ki a részvétet. Abbáziába a beszentelésre a fumei magyar hatóságok és a kormányzó hivatalnokait három gőzös vitte. *Rosner* Ervin fumei kormányzó mint a királyi képviselője jelent meg és tolmácsolta a részvétet az elhunyt két fia: *György* gróf és *József* gróf s az elhunyt özvegye és leányai előtt. A halotti szertartást *Desseffy* Sándor csanádi püspök végezte. A holttestet este Taskonyba szállították. Ide sok küldöttség érkezett. A királyt gróf *Apponyi* Lajos udvarnagya képviselte, a kormányt *Tallian* Béla földművelési miniszter, az országos gazdasági egyesület *Darányi* Ignác. Ott volt *Wekerle* Sándor, a közigazgatásügyi bíróság elnöke, valamint küldöttségek ama miniszteriumokból, melyeknek egykor gróf Szapáry Gyula minisztere volt; továbbá *Heves*- és *Jász-Nagy-Kun-Szolnok* megye, és több község küldöttsége. A halottat a kápolna mögött levő családi sírba helyezték.

Báró Máriássy János nyug. altábornagy, a főrendiház tagja, január 24-ikén 83 éves korában elhunyt. A szabadságharc vitéz katonája volt s ezredesi, majd tábornoki rangig emelkedett. Fogságot

IDEIGLENES UTCZAI TELEFONÁLLOMÁS.

is szenvedett. 1861-ben képviselő lett, 1869-ben pedig belépett a magyar honvédségbe, altábornagy lett s nyugalomba vonulásakor nevezte ki a király

a főrendiház tagjává, 1887-ben, a következő évben magyar báróságot nyert. A politikában az egyház-politikai reformok idejében ismét szerepet játszott, mint azok ellenzője. Főlépett képviselőnek is, de nem nyert mandátumot. Azóta csöndes visszavonultságban élt.

Hazay Vilmos nyug. m. kir. honvéd őrnagy, 48-as honvéd hadnagy, 73 éves korában meghalt Székesfehérváron. A szabadságharc után külföldre ment, majd hazatérve, Pesti Frigyes történetiróval együtt szerkesztette *Temesvárt* a «Delejtű» című hazafias lapot. 1860-ban elfogták és hetedmagával *Josefstadta* vitték, a hol hét évig ült fogságban. Szeretléről *Kossuth* Lajos is elismerőleg emlékezik meg *Irataiban*. *Hazay* kiszabadulása után, 1869-ben az újonnan szervezett honvédség kötelékébe lépett.

Bodoky Zoltán, Gyula város volt országgyűlési képviselője, 40 éves korában meghalt Gyulán. Hosszabb ideig volt Békésmegye főszolgabírája, később Gyula város főjegyzője, 1901-ben pedig képviselővé választották. A hírlapirodalom terén is munkálkodott, főszerkesztője volt a Gyulán «Békés» című alatt megjelenő társadalmi és gazdasági lapnak.

Elhunytak még a közeli napokban: **Karocsányi Mór**, fogarasmegyei volt országgyűlési képviselő, 64 éves korában Fogarason. — **Schönner Antal** Nagybánya városnak harmincegyez évig volt főkapitánya, a Szent József Bányatársulat igazgatója, Nagybányán 70 éves korában. Dr. **Schönherr Gyula** történetiró, a Nemzeti Múzeum levéltárának igazgató-őre édesatyját gyászolja benne. — **Boleman István** orvos és balneológiai író, Vihnye-fürdő igazgató-orvosa *Selmeczbányán* 62 éves korában. — **Báró Roszner József** cs. és kir. kamarás, nyug. őrnagy, a fumei kormányzó fivére, 73 éves korában Szent-Gothárdon. — **Tornvoss Pál** nyug. ev. lelkes 79 éves korában Vácott. — **Soltész Farkas** 48-as honvéddal, nyug. ref. lelkes, 75 éves korában Debreczenben. — **Benedek Imre** nyug. főszolgabíró 59 éves korában. — **Sédani Ambróz István** kir. közjegyző 55 éves korában Késmárkon.

Özv. Loubet-né, a francia köztársasági elnök édesanyja, 83 éves korában elhunyt. Az agg nőt *Loubet* a legnagyobb szeretettel vette körül, sokszor meglátogatta vidéki magányában. — Egy másik külföldi politikusként, dr. **Körber** volt miniszterelnöknek édesanyja, *Körber* Ernesztina meghalt január 20-án 85 éves korában Bécében.

Tóth Gyöngy-né, szül. *Gerlóczy* Paula, néhai *Gerlóczy* Károly polgármester leánya, 30 éves korában. — **Özv. Dietrich Sámuel-né**, szül. *Hamari* Katalin, 63 éves korában Sátoraljaújhegyen. — **Özv. Nyír Sándor-né**, szül. *Nyír* Juszta, 65 éves korában Szentesen, nagy kiterjedésű család gyászolja. — **Hattay Lajos-né**, szül. *Haincz* Anna, *Hattay* egyetemi magántanár és a budapesti forgorosok egyesülete elnökének neje, 33 éves korában Budapestben. — **Tordátfalvi Gál Lajos-né**, szül. *Barla* Teréz, 70 éves korában Kövenden.

Szerkesztői üzenetek.

Ének két beteg virágról. *Bakalevél*. Nem tartoznak legsikerültebb dolgai közé: jobbat is kapunk már szerzőjüktől s reméljük, jobbat is fogunk még kapni.

The dream is over. Egy kis hangulattal felöntött semmitmondó mindennapiág; dilettáns munkának tűrhető, de a nagy közönség elé nem való. Aztán meg, minek az angol cím magyar vers feletti?

AZ ANDRÁSSY-ÚT A NAGYMEZŐ-UTCZÁNÁL A VÁLASZTÁS NAPJÁN. Balogh Rezső fényképei.

PILLANATFELVÉTELEK A FŐVÁROSI KÉPVISELŐVÁLASZTÁSOKRÓL.

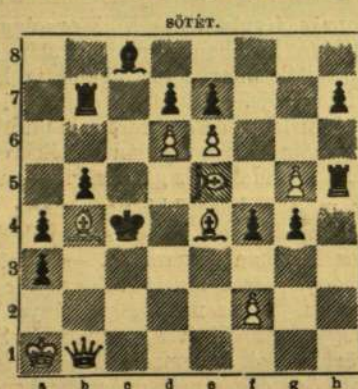
Visszatérés. Vadroza. Búcsú stb. A formájuk kezdetleges, a tartalmuk homályos; érezték ezt maga is, mikor szükségét látta, hogy egyik versének értelmét levelében külön magyarázza. A jó vers magamagát magyarázza.

Kun magyar. A magyar darabant-testőrségbe való felvétel ügyében kérelmét báró Fejérváry Géza-hoz, mint a magyar darabant testőrség kapitányához intézheti.

Pörg a falovél. Gyászom. Zavaros, erőltetett kísérletek, nem fakadtak szívből s nem is szólnak szívhez.

SAKKJÁTÉK.

2417. számú feladvány. Wyme F. W.-tól.

VILOS.

Világos indúl s a harmadik lépésre ma:ct mond.

A 2402. számú feladvány megfejtése Burke B. S.-tól.

- Világos. Sötét. 1. d2-d4 ... g4-g3 (a) 1. ... h6-h5 (b) 2. Vb3-f3 ... g5-g4 2. Vb3-b8 ... e4-g3 3. Vb3-f5 ... h6-h5 3. Vb8-c8 ... g5-g4 4. Vf5-f6 mat. 4. Vc8-d8 mat.

A 2403. számú feladvány megfejtése Gottschil H.-tól

- Világos. Sötét. 1. Fd4-c5 ... d6-c5 (a) 1. ... Kd5-c4 (b) 2. Kf3-f4 ... t. sz. 2. Vb6-b7 stb. 3. e3-e4 v. V mat.

Helyesen fejtették meg: Budapest: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Csomay: Németh Péter. — Bakony-Szentlászló: Szabó János. — Farkas: Kintzig Róbert. — A pesti sakk-kör.

Rövid értesítések: Budapest: W. A. — Beküldött feladványai nem közölhetők.

KÉPTALÁNY.

A 'Vasárnapi Ujság' 1-ső számában megjelent képtalány megfejtése: Hosszú remény edesebb, mint rövid meglepetés.

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós.

Szerkesztési iroda: Budapest, IV., Kaplony-utca 9.

Salvator Lithion-forrás. Természetes vasmentes kútvíz hatású. vese-, hólyag-, rheuma- és köszvénybántalmakra, vizeleti nehézségekre, cukorbetegségre és a legkülönbözőbb emésztési zavarok ellen. Budapest, főraktár Édeskúty L. urnál.

ST. HUBERTUS a legjobb likőr BRAUN TESVÉREK-NEL. a legrégibb magyar likörgyárban készül. Budapest, főraktár Édeskúty L. urnál.

SZÉPSEG KIRALYNOJE VAGYOK NORMA-hajfestő. teljesen ártalmatlan, eddig nem létezett utatár é annak használatával, a hajnak természetes színét vissza varázsolja. VÁROSI GYÓGSZERTÁR a 'Fekete sas'-hoz. Temesvár, Szent-György-tér 1/B.

GERMANDRÉE PORHANYÓS ÁLLAPOTBAN és TABLETTÁKBAN. Francia szabadalom. A szépség útja, ideális állattal feltöltött tartós, egészséges és díszítő. 1900 évi Párisi Világkiállítás: ARANYÉREM MIGNOT-BOUCHER, 49, Rue Vivienne, PARIS.

GERŐ ADOLF fős. udv. szállító ortop. cipész-mest. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. Ajánlja készítményeit 10592 fájós lábakra. Specialista anatom. mód szerint kidolgozott gyermekcipőkben.

POLGÁR SÁNDOR orvosi mű- és kőszerszénél. Budapest, VII., Erzsébet-körút 50. Képes árjegyzék ingyen. 10145

KÖVÉRSÉG KORAI VÉNSÉG. Használja minden hólyag és férfi csak a Mandor soványító-port és vértisztító. Nem létezik az az elhízott, túlfajdított áll, melynek csak hat hét lefolyása után ne volna eredmény látható, ezért kezeljem. Mme Mandl Ida, Budapest, Károly-körút 2/V. sz.

30 napi megtekintésre. árjegyzék feltételei szerint, tehát koozkatat nélkül tudom utánvétele a 'Népbarát harmonikák' 663. sz., hogy mindenki annak föllimulhatatlanságáról meggyőződést szerezhesen. Konrad János Brűx 1140. Sz. (Csehország).

Párisi világkiállítás 'Grand Prix' 1900. KWIZDA FERENCZ JÁNOS es. és kir. osztrák-magyar, kir. román és bolgár hercz. udv. szállító, kerületi gyógyszerész Kornenburgban, Bécs mellett. KWIZDA-féle Restitutions-fluid csás és kir. szabadalmazott mosóvíz lovak számára. Egy üveg ára 2 kor. 80 fill.

Vasutak és hadihajók óraművel. Nagyon olcsó ajándékok fiúk részére. Sinek szaladó vonat, 1-s óraművel, mozdonyval, 2 szalonkocsival 2 ft 80. Ugyanaz nagyobb órával, jelzőpórával és hangmérővel 4 ft. Ugyanaz 3 szalonkocsival, vasúti ábrával és 240 cm. átkörrel 3 ft. Olcsó vonatok 1 ft 80, 2 ft és 3 ft 50. Vízben úszó hadihajók 1-s óraművel, 23 cm. hosszú 3 ft. 27 1/2 cm. hosszú 4 ft 30, 35 cm. hosszú 6 ft. Közvetlen megrendelhető 10867

MÁLNÁSI SICILIA SZÉKELY GYÓGYFORRÁS bicarbonátokban és konyhasóban a kon tinens legújszerűbb természetes alkáliu sós savanyú vize. Sicília rétegen átfur 68, 57/4 m. Mintaszerint berendezett tölthető baktériummentesen palackozva. Az összes eddig ismert bol- és kül-földi ásványvizek hatásait jóval felülmúlja a gőge, torok, tüdő, gyomor, bél, vese és hólyag haratos bántalmáinál. Orvosi kútvizekkel bicarbonát és konyhasó tartalma miatt a seltéri, vichy és glächenbergi vizekhez sokkal alkalmasabb. A gyomorégést azonnal megszünteti. Sicília természetes szénsavat sűrítőgyár részvény-társaság Málnásfürdő, (Háromszék megye.) Főraktár Budapest: 10785 LUX MIHÁLY, Múzeum-körút 7. sz. Telefon 673. Kapható minden gyógyszerárban, drogus- és fűszerkereskedésben.

MEGHÍVÁS A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK 63-ik rendes közgyűlésére, mely 1905. évi február hó 4-én délután 6 órakor a bank helyiségeiben fog megtartatni. TÁRGYAK: 1. Az igazgatóság jelentése. 2. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozat és a felmentés megszavazása. 3. A tisztviselői és szolgák nyugdíjszabályzatának módosítása az igazgatóság javaslata alapján. 4. Igazgatósági választások (az alapszabályok 36. §-a értelmében a kilépő igazgatósági tagok újból választatók). 5. A felügyelő-bizottság választása.

Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása, a felmentés és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal. Az alapszabályok 12., 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghívatnak. Az igazgatóság.

Az Egyesült budapesti fővár. takarékpénztár RENDES KÖZGYŰLÉSÉT folyó 1905. évi február 4-én d. u. 4 órakor központi osztályában (V. ker., Dorottya-utca 4. szám alatt, saját épületében) tartja, melyre a t. z. részvényesek az alapszabályok 12., 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghívatnak.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár igazgatósága. Igen határozó vérszegénység, sápkor, neurasthenia csetei ben. Egy üveg ára 2.40 kor. Egy 6 üveg tartalmazó postálása 12.12 kor. franco küldve. Főraktár Budapest: Török József gyógyszerár. Továbbá a készítőnél: Rosnyay Mátyás gyógyszerárban Aradon, Szabadkán, valamint minden más gyógyszerárban.

Rosnyay vasas china bora. Számos elismerő nyilatkozat. Több kórházban van alkalmazva. 10635

Auszuria legnagyobb és legelőkelőbb tenyésztője nemes Harzi éneklőkanáriákban Simon Károly, Aussig, Elbe mellett. A cs. és kir. udvariartások szállítója stb., stb. Egész éven át szállítok; eleven és egészséges érkezésért teljes kezeséget vállalva: elsőrendű szorgalmas nappali és éjjeli vilápposzáttal éneklőkkel, igen finom fordulatokkal a legújabb dallányzatnak, ugymint: pompás öblögörgés, mely és többenörös esésnél, gyöngyöden és öblösen csengő, úgyisznitől hősorsura nyújtott áau- és dn- fityűkkel és teljes öblös kurrogással. Első osztályú hím 10, 12 egész 16 koronáig. Díjmadarak, melyek már kintitettek, 20, 30, és 50 korona Nemes tenyészőstény, törzs szerint, 2, 5, 5 egész 10 koronáig. Legújabb nagy árjegyzékemet szalon- és sörényalkitákról, tenyészészközeiről 100 ábrával, ugyiszintén igen érdekes levélkönyv fejében bérmentve küldöm. Kis árjegyzék ingyen. Ezernyi köszönetért van birtokomban. Igen lelkiismeretes kiszolgálás. Elsőrangú saját tenyésztelepek. Szétküldés minden országba. Arany- és ezüstérmék, érdekes és díszkormányok tulajdonosa. O. cs. és kir. fensége Ferdinánd Károly főherczeg ur legmagasabb kitüntetésé stb., stb.

BUDAPESTI GYÁRAK ÉS CZÉGEK. KIRNER JÓZSEF cs. és kir. udv. pusztaküves, az olasz király O felségének udvari szállítója. Budapesten raktára: IV., Bécsi-utca 2., gyára Rózsa-utca 7. Dúsan ellátott raktár legújabb szerkesztésű Kettős vadász-fegyverekből, golyógyverek, amerikai Winchester sorozás ismétlő-légverek, forgópisztolyok, szalonfegyverek és pisztolyok, töltények és vadász szerekből, melyek jószágért kezelődik. (Alapított 1808. évben.) 10846 (Alapított 1808. évben.) KNUTH KÁROLY mérnök és gyáros 10669 Cs. és kir. fensége József főherczeg udv. szállítója. Gyár és iroda: Budapest, VII. ker., Garay-utca 10. Központi viz-, lég- és gőftűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb. Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

PARÁDI ÜVEGGYÁR RAKTÁRA GÖRÖG ISTVÁN BUDAPEST M. ker. Kossuth Lajos utca 15. sz. Nagy választék mindenféle üvegekben. Arzali készletek stb. Igen jutányos árakon. 10312

DAVID KÁROLY ÉS FIA Sörgőnczim Cartonage. Telefon szám 41-48. doboz-papíraru és szab. fémkapocsgyára Budapest, I., Mészáros-utca 38. szám. 10651 Gyárt: Papirtányért, bonboniert és jardinet-dobozokat. Sajlott kerek dobozokat, légmentesen elzárható, összehajtható dobozokat pólyák közzepot, stb. cs. magolósára. Hintódobozok, valamint húzótt lemez-csúvek telészet szerinti nagyságban. Teásdobozok 1/4 kilogr.-tól 10 kilogr.-ig, valamint 6, 10 és 20 filléres tea csomagolásához. Szekrényesipke és köpöladapapír legújabb szín és kivágásban. Állandó kiállítás a fenti cikkekben a városi iparcarnokban megtekinthető.

GANZ ÉS TÁRSA VASONTÓ ÉS GÉPGYÁR RESZÉNY-ÁRSULT. LFOBERSDORF, BUDAPEST, RATIBOR. Városi iroda: Budapest, IV., Ferencz-teret 2. 10834 Elektromos világítással és erőátviteli berendezések. Elektromos nagy vasutak, vész- és iparvasutak. Turbínák; Francis rendszerre szerelt. Zsilipek és csővezetékek. Gőzmozgatók: Kóhó-, generátor- és villámgyára 3000 lóerőig és azon túl, petroleum-, benzín- és spiritus-mozgatók. Bunkó-féle vízfűtőberendezések. Malomberendezések. Kengeszék. Vasúti kocsik. Kocsialkatrészek. Kortyú- és fátom-Varga-gépek. Keregtörési vasúti kerek és keresztcsékek. Forgókörönök, tolópáncok és kitérők. Darrak és emelőgépek. Hő-, gőz-, petroleum és elektromos erővel való hajításra. Török, Darrak és emelőgépek. Buzgató- és centrifugálisvasúti nagy Ágrotógépek. Közúti. Gélymalomok. Buzgató- és centrifugálisvasúti nagy emelő magasságra. Bányagépek. Compressorok. Ventilátorok. Felvonók. Transzmissziók. Vas-, acél- és érczöntvények. Fűstélapapír készülékek. Vízszűrők. M. sz. 556.

Dr. GÖLLIS-féle emésztő-por. (1857 óta kereskedelmi czikk.) Étrendi szer, kitűnő hatása van a különösen nehezen emészthető ételek föloldására, valamint az általános emésztésre és így a test táplálására és erősítésére is. Naponta kétszer használva, evés után egy kávéskanálnyit téve a nyelvre s a szokásos itallal leöblítve, kedvező befolyást gyakorol a hiányos emésztés következtében fellépő jelenségeknél, minők: gyomorégés, nyálkakepződés, székrekedés, aranyeres bántalmak, itéleti pangás stb. Ásványvíz-gyógymódnál mint elő- vagy utókúra vagy egyidejűleg a gyógymóddal kitűnő hatást fejt ki. Minden doboznak dr. Göllis pecsétjével és a bejegyzett védjeggyel kell lennie s mindenkor határozottan dr. Göllis-féle emésztő-por kérésből a vétel alkalmával. 10826 Egy nagy doboz ára 2 kor. 52 fill., kis doboz 1 kor. 68 fill. Dr. Göllis-féle egyetemes emésztő-por központi szétküldése Bécs, I., Stefansplatz 6. (Zwettlthof.) Főraktár: Török József gyógyszerár Budapest, Király-utca 12 és Andrássy-út 26. szám.

Schicht-szappan

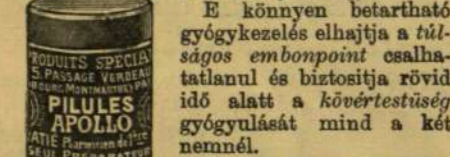
Mindenütt kapható! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Olcso cseh ágytoll!
3 kilo: új fosztott 9,60 K,
jobb 12 K, fehér pehelypaha
fosztott 18 K, 24 K, hófehér
pehelypaha fosztott 30 K 36 K
Szállítás portmentes, után-
vételt. A kiserelés és vissza-
vétel portmentesítés allé-
ben megengedjük. 10818
Benedikt Sachesl,
Lobes 279.
Post Pilsen, Böhmen.

Testesség, Kövértesség.

Hogy nyúlánkká legyünk a nélkül, hogy az egészségünknek ártson, használjuk a **Pilules Apollo-t**, mely tengeri növények alapján van előállítva és párisi orvosok által jóváhagyva.

Ez a titka minden elegáns hölgynek, ki nyúlánk és fiatalos alakját meg akarja őrizni. Egy üveges áru utasítással együtt K 6.45 bérmentve, utánvétellel K 6.75.

J. Ratié, Pharmacien, 5, Passage Verdeau, Paris (9e).

Raktár Berlinben: **B. Hadra, gyógyszerész, Spandauerstrasse 77.**

Ausztria - Magyarországon: **Török József gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12.** 10620

A női szépség elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkiválóbb és legbiztosabb a

MARGIT-CREME,

mely vegyülete, sem higányt, sem álmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan. Ezen világírű arzenoecus pár nap alatt eltávolítja szelőt, májfoltot, pattanást, bőrtépet (Miteser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot hófehérre, simává és üdvé változtatja. Ára nagy tégely 2 kor., kis tégely 1 kor.

Margit hőgypor 1 kor. 20 fill., **Margit szappan** 70 fill., **Margit fogpép** (Zahnpasta) 1 korona, **Margit arcvíz** 1 korona.

Hamisítványok bíróság üldözöttek.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

Legkedveltebb, legjobb hajfestőszer a

MELANOGENE

fekete és barna színben.

Ezen kitűnő és ártalmatlan készítménnyel haját, szakált, bajuszt pár percz alatt feketére vagy barnára lehet festeni. A szín állandó és a természetes színtől meg nem különböztethető. Ártalmatlan és alkalmazása igen egyszerű. Nem piszkít. 10689

Ára 2 korona 80 fillér.

Budapesti főraktár: **Török József gyógyszerész, Király-u. 12 és Andrassy-út 29.** Kapható minden gyógyszerárban.

6 havi próbára!

3 havi hitel! Teljesen ingyen!

Csak 2 frt 25 fillérrel és tokkal együtt. és más reklámra világismert ezegem óráinak ajánlására nincsen szükség. Már évek óta küldöm magánvevőim teljes melegegédére valódi amerikai antimagnes.

System Roskopf Patent-horgony remontoir-óráimat 99. száma ólomzárral fekete imit. acél vagy nikkelt tokban, Patent-Email számlappal, 36 óráig jár, pontosan igazítva, 3 évi írásbeli jótállással, szarvasbőr tokban, nikkelt lánc és függővel 2 frt 25 árban, 3 drb 6 frt 50, 6 drb 12 frt 50. Ugyanaz dupla fedéllel 3 frt 50. Olcsó System Roskopf-órák ólomzár nélkül eladotnak, 1 frt 75. Pénz vissza! vagy becserelés rongálatlan állapotban 6 hónapon belül megengedve. Szétküldés utánv. vagy a pénz előleges beküldése ellenében 10688

KONRAD JÁNOS első órágyárát, Brüx 1138. sz. (Csehország).

Cs. és kir. felesek. becsás. Kiténtve a cs. kir. osztrák birodalmi sással, arany és ezüst kiállítási érmeikkel és 100,000 elismerő-levéllel a világ minden tájáról. Gazdagon illusztrált árjegyzékek 1000-nél több ábrával kívántra ingyen és bérmentve küldetnek.

Kinematograph.

Nagyon érdekes gyermekek és felnőttek részére.

Mint «Laterna magica» is használható, 38 cm. magas, 3 színes képszalaggal (Films) és 12 üveggéppel, petroliumlámpával, reflektorral és használati utasítással együtt dobozban 8 frt 50. Ezzel a kinematographnal a fiatalok és öregek által szívesen látott 616 képek a falra varázsolhatók. Szerkezete igen pontos és egyszerű, úgy hogy minden gyermek könnyen kezelheti. Közvetlenül megrendelhető:

KONRAD JÁNOS első órágyárában, Brüx 1270. (Csehország).

Gazdagon illusztrált árjegyzékek kinematograph, laterna magica, gőzgépek, mech. játékszerekről stb. kívántra ingyen és bérmentve küldetnek. 10866

SCHÖNWALD IMRE magyar órásmester és ékszergyáros Pécssett 122. sz.

Legalkalmasabb, maradandó értékű ajándék-tárgyak! 10856

Fél nagyrág: Roskopf, óra kiténő szerkezettel 6 K 80 fillér; egyszerűbb kivitelben, de azért pontos járás szerkezettel 3 K 80 fillér. Árváska, remontoir dupla köpennyel, 3 arany fedéllel, rendkívül finom seccsiós zománcz kivittel 74 kor. Ugyanez, ezüstből, zománczra 24 korona. Finom 14 karátos aranyóra dupla fedéllel, nagyon jó szerkezettel 52 kor. Vilma, duplaköpennyű óra remontoir, művészi zománcz munkával 60 korona. Ugyanez II. rendű kivitelben 48 korona. Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve!

VASÁRNAPI UJSÁG

6. SZ. 1905. (52. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ: NAGY MIKLÓS. FŐMUNKATÁRS: MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, FEBRUÁR 5.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a Világkrónikával) együtt egy évre 24 korona, fél évre 12. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG (a Világkrónikával) egy évre 8, fél évre 5. A POLITIKAI UJDONSÁGOK egy évre 10 korona, fél évre 5. Külföldi előfizetőknek a postailag megfizetett vitellőj is eszandó.

MÁRIÁSSY JÁNOS.

1822—1905.

MIND INKÁBB közeledik az az idő, a mikor az 1848/49-iki szabadságharcnak nem marad már élő tanúja, s csak a történelem lapjai fognak beszélni róla. A vezérek, a kik a csaták során át hősi vitézséggel s katonai tudománnyal vezették hadtesteiket, elhaltak már mind az egy Görgei Artúr kivételével s az alvezérek, a kik személyes bátorságokkal, csapatvezető tehetségükkel nem egyszer mutatták az ősi magyar katonai erények fényes példáit, szintén a sírban pihennek már. Most hűnyt el közülük az utolsók egyike: **Máriássy János**, 83 éves korában.

Máriássy János egyike volt a szabadságharc legvitézebb tisztjeinek s katonai tehetségének fényes tanuságát adta később is, midőn a megváltozott viszonyok közt, mint a magyar királyi honvédség egyik főtisztje szolgálta a hazát, a legmagasabb katonai fokok egyikére emelkedett.

Katonai pályáját, ép úgy mint Görgei Artur, a Wasa herceg nevét viselő 60-ik gyalogezredben kezdte. Mint főhadnagy az első egyike volt, kik 1848 június első napjaiban Mészáros Lázár hadügyminiszter felhívására — a király engedelmével — az önkéntesekből alakult tiz első honvédszászlóaljba átléptek. Mint százados a 2-ik honvédszászlóaljhoz osztották be, melynek első századát vezette s ezzel Szent-Tamás alá kerülvén, a Fehértemplomnál, Versecznél, Alibunárnál vívott harcokban annyira fölkelte a honvédelmi bizottság figyelmét, hogy alig két hónap alatt alezredessé léptették elő s a táborba szállt aradi nemzetőrség, valamint az aradi várat ostromló magyar csapat élére állították.

Arad vára magában véve nem birt ugyan valami különös hadászati fontossággal, de a benne szorult osztrák őrség Berger tábornok vezénylete alatt a várost több ízben 60, sőt 120 fontos bombával is lövette, a miért méltán az egész város elpusztulásától lehetett tartani. A várban 68 ágyú, 6800 főnyi sorkatonaság és két század dzsidás volt, míg **Máriássy** alig öt zászlóalj gyalogsággal, — mindössze 3800 emberrel — 24 tábori ágyúval s egy fél század Sándor-huszárral rendelkezett. Egy székegy zászlóalj kivül — mely teljesen be volt gyakorolva — a többi zászlóaljok kevésbé voltak használhatók, azonkívül pedig **Máriássy**nak egyetlen ostromágyúja sem volt, melylyel a vár erős falaiban rést üthetett volna. Ámde **Máriássy** azt hitte, hogy a túlerő elszántsággal és vakmerőséggel legyőzheti. Mig az ellenséget folytonos támadásokkal zaklatta egy 2000 főnyi osztrák csapat november 13-án hajnalban a sűrű köd oltalmá alatt megtámadta a Lippán táborozó vöröspántlikás debreczeni

Fénykép után. MÁRIÁSSY JÁNOS.

PURGO.

Mindenütt, minden gyógyszerárban kapható.

A háiban és az uton nélkülözhetetlen szernek van elismerve

Thierry A. gyógyszerész balzsama.

Legjobb hatású rossz emésztésnél és vele együtt fellépő betegségeknek, mint felbőgös, gyomorégés, székrekedés, sav képződés, inellettég érzete, gyomorgöres, étvágytalanság, katarhus, gyuladás, gyengeségi állapot, fellüvés stb., stb. Miközök mint gőres- és fájdalomcsillapító, köhögés szüntető, nyálkaoldó és tisztító szer.

Postán legkevesebb széküldés 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 K költségmentesen, 60 kis vagy 30 nagy üveg 15 K költségmentesen netto.

Kicsinybeni eladásnál a raktárakban 1 kis üveg ára 30 fillér, 1 ket-tős üveg 60 fillér.

Ügyeljünk az egyedüli törvényileg bejegyzett záld apácza védjegyre: «Ich dien.» Egyedül ez valódi.

Ezen védjegy utánzása, valamint más törvényileg nem engedélyezett, így forgalomba nem hozható balzsamgyártmányok viszonteladása törvényileg tilva van. 10547

Thierry A. gyógyszerész Centifolia-kenőcse

fájdalomcsüntető, puhító, oldó, húzó, gyógyító stb. Legkisebb postai széküldés 2 tégely 3 K 60 fillér. Kicsinybeni eladásnál a raktárakban 1 K 20 fillér tégelyenként. Főraktár Budapest: **Török J. dr. Egger L. I. gyógyszerár:** Langson Város, közvetlen radelesek csimandók: «Schutzengel Apotheke» des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Az ősszeg előzetes beküldése esetén a szállítás egy nappal előbb történik, mint utánvétellel és az utánvétell pótdíj is megtagartható, így ajánlatosabb az ősszeget előzetesen utalványozni és a megrendelést a szelvény eszközölni és a pontos címzet megadni.